

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERËT PUBLIKË

Nr. 95/6 prot.

Tiranë, më 28.2.2023

- Lënda:** Ankim i Komisionerit Publik kundër vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, për subjektin e rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri
- Baza ligjore:** Neni 179/b, pika 5 e Kushtetutës, neni C, pika 2, neni F, pika 2 e aneksit të Kushtetutës, neni 63 i ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”
- Për kompetencë:** Kolegjit të Posaçëm të Apelit, pranë Gjykatës Kushtetuese
- Për dijeni:** Operacionit Ndërkombëtar të Monitorimit (ONM)
- Depozituar pranë:** Komisionit të Pavarur të Kualifikimit

Të nderuar zonja/zotërinj, gjyqtarë të Kolegjit të Posaçëm të Apelit, pranë Gjykatës Kushtetuese,

Në zbatim të nenit 55, pika 7 e ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në RSH”, pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, më datë 13.2.2023, është njoftuar vendimi nr. 606, datë 21.12.2022, i Komisionit të Pavarur të Kualifikimit për subjektin e rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri, me funksion prokurore në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë.

Ndaj këtij vendimi, bazuar në nenin B, pika 3, germa “c”, të aneksit të Kushtetutës, pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, më datë 16.2.2023, është depozituar akti “Rekomandim për paraqitje ankimi”, nënshkruar nga një komision prej tre vëzhguesish ndërkombëtarë të Operacionit Ndërkombëtar të Monitorimit.

Komisioneri Publik, në mbështetje të nenit C, pika 2, nenit F, pika 2 e aneksit të Kushtetutës, dhe nenit 63, pika 1 e ligjit nr. 84/2016, ka të drejtë të ankimojë vendimin brenda afatit 15-ditor nga njoftimi.

Brenda afatit ligjor, Komisioneri Publik, në zbatim të Rekomandimit të ONM-së, datë 16.2.2023, ushtron ankim ndaj vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit.

I. Procesi i rivlerësimit dhe përfundimet e Komisionit të Pavarur të Kualifikimit

1. Subjekti i rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri, ushtron detyrën e prokurores në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë, dhe në zbatim të pikës 3, të nenit 179/b, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, i është nënshtruar procesit të rivlerësimit *ex officio*.

2. Bazuar në nenin Ç, pika 1¹ e aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016, procesi i rivlerësimit kalimtar për subjektin e rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri, ka përfshirë kontrollin dhe rivlerësimin e të tria kriterëve, atë të pasurisë, figurës dhe aftësive profesionale. Për këtë qëllim, Komisioni i Pavarur i Kualifikimit (*në vijim referuar si Komisioni*), në zbatim të ligjit nr. 84/2016, ka administruar raportet e vlerësimit të hartuara për këtë subjekt nga institucionet ndihmëse, si raportin për vlerësimin e pasurisë nga Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave (*në vijim referuar si ILDKPKI*), raportin e vlerësimit të figurës nga Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar (*në vijim referuar si DSIK*) dhe raportin e vlerësimit profesional nga Këshilli i Lartë i Prokurorisë (*në vijim referuar si KLP*), nga të cilat rezulton se:

2.1 ILDKPKI, bazuar në nenin 33, pika 5 e ligjit nr. 84/2016, me anë të “*Aktit të kontrollit të plotë të deklaratës së pasurisë së subjektit Mariola Mërtiri*”,² ka referuar se:

- i Deklarimi nuk është i saktë në përputhje me ligjin;*
- ii Nuk ka burime financiare të ligjshme për të justifikuar pasuritë;*
- iii Nuk ka kryer fshehje të pasurisë;*
- iv Nuk ka kryer deklaram të rremë;*
- v Subjekti nuk gjendet në situatën e konfliktit të interesave.*

2.2 DSIK, bazuar në nenin 39, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, me anë të raportit mbi kontrollin e figurës nr. 11822 prot., datë 31.10.2017, ka referuar: “*Përshtatshmërinë për vazhdimin e detyrës të subjektit të rivlerësimit, znj. Mariola *** Mërtiri*”, raport i deklasifikuar plotësisht, pas kërkesës së Komisionit për përditësim dhe deklasifikim informacioni.

2.3 KLP, bazuar në nenin 43, pika 2 e ligjit nr. 84/2016, në përfundim të rishikimit të dokumenteve ligjore të përpiluara nga subjekti gjatë periudhës objekt rivlerësimi, ka përcjellë pranë Komisionit raportin³ për analizimin e aftësisë profesionale të subjektit, znj. Mariola Mërtiri.

2.4 **Gjetjet e ONM-së.** Gjatë hetimit administrativ, për secilin kriter kontrolli (pasurinë, figura dhe aftësitë profesionale), Komisioni ka administruar tre (3) *gjetje*, të paraqitura nga vëzhguesi ndërkombëtar, bazuar në nenin B, pika 3, germa “b”⁴, të aneksit të Kushtetutës dhe

¹ Rivlerësimi përfshin kontrollin e pasurisë, të figurës dhe të aftësive profesionale, sipas neneve D, Dh dhe E të këtij aneksi dhe ligjit.

² Shkresa e ILDKPKI-së me nr. ***prot., datë **.10.2018.

³ Raport i KLP-së nr. *** prot., datë **.5.2022.

⁴ [...] 3. Vëzhguesi ndërkombëtar ushtron këto detyra: b) paraqet gjetje dhe mendime mbi çështje që shqyrtohen nga Komisioni dhe nga Kolegji i Apelit, si dhe kontribuon për kontrollin e figurës sipas nenit DH. Lidhur me këto gjetje, vëzhguesi

nga neni 49, pika 10⁵, e ligjit nr. 84/2016, përkatësisht, (i) *gjetja* me nr. *** prot., e datës **.7.2022; (ii) *gjetja* nr. *** prot., e datës **.10.2022; dhe (iii) *gjetja* nr. *** prot., e datës **.10.2022.

3. Komisioni, në përfundim të hetimit administrativ, për secilin kriter kontrolli, në mënyrë të përmbledhur⁶, ka vlerësuar si vijon:

3.1 Për vlerësimin e pasurisë. Referuar nenit D të aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016, hetimi administrativ i Komisionit është shtrirë në kontrollin e gjendjes pasurore të subjektit të rivlerësimit dhe personave të lidhur me të, saktësinë dhe mjaftueshmërinë e deklarimeve periodike të interesave pasurorë krahasuar me atë “Vetting”, ligjshmërinë e burimit të krijimit të pasurisë, të ardhurat, shpenzimet, pagimin e detyrimeve financiare, si dhe çdo të dhënë tjetër të dalë nga hetimi administrativ lidhur me këtë kriter, për subjektin e rivlerësimit dhe personat e lidhur me të. Komisioni, në përfundim të vlerësimit tërësor të çështjes, ka vlerësuar se: [...] *subjekti ka bërë deklaram të saktë të pasurive të saj dhe personave të lidhur dhe se ka pasur burime financiare të ligjshme të mjaftueshme për krijimin e pasurive të saj. Mbështetur në konkluzionet e mësipërme, Komisioni çmon se subjekti i rivlerësimit Mariola Mërtiri ka arritur nivel të besueshëm në vlerësimin e pasurisë, në kuptim të germës “a”, të pikës 1, të nenit 59, të ligjit nr. 84/2016 [...].*

3.2 Për kontrollin e figurës. Referuar nenit Dh të aneksit të Kushtetutës dhe nenit 39 të ligjit nr. 84/2016, Komisioni, në konsideratë të verifikimit dhe konfirmimit nga institucionet përgjegjëse për përshtatshmërinë e subjektit të rivlerësimit, edhe pas hetimit administrativ, ka arritur në përfundimin se: [...] *nuk u gjetën elemente që të vërtetojnë ekzistencën e kontakteve të papërshtatshme me personat e përfshirë në krimin e organizuar, sipas parimeve dhe kushteve të parashikuara në nenin DH të aneksit të Kushtetutës. Deklarimet e subjektit të rivlerësimit rezultuan të sakta dhe të vërteta. Trupi gjykues vlerëson se subjekti i rivlerësimit Mariola Mërtiri ka arritur një nivel të besueshëm në kontrollin e figurës, duke u gjendur në kushtet me përcaktuara nga germa “b” e pikës 1, të nenit 59, të ligjit nr. 84/2016 [...].*

3.3 Për vlerësimin e aftësive profesionale. Referuar nenit E, të aneksit të Kushtetutës, nenit 43/2 dhe 44 të ligjit nr. 84/2016, si dhe kreut II të ligjit nr. 96/2016, “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në RSH”, i ndryshuar, Komisioni, pasi ka administruar dhe vlerësuar raportin e përgatitur nga KLP-ja, denoncimet e publikut dhe rekomandimin nga ana e relatorit të çështjes, ka arritur në përfundimin se: [...] *për pesë çështjet e shortuara, trupi gjykues, pas vlerësimit të parashtrimeve dhe provave të paraqitura nga subjekti dhe propozimit të relatorit të çështjes, arrin në konkluzionin se subjekti i rivlerësimit ka arritur një nivel minimal kualifikues, në kuptim të germës “c”, të nenit 59, të ligjit nr. 84/2016. Lidhur me denoncimet, trupi gjykues nuk konstatoi shkelje të subjektit të rivlerësimit. Lidhur me kriterin*

ndërkombëtar mund të kërkojë që Komisioni ose Kolegji i Apelit të marrë në shqyrtim prova ose të paraqesë prova të marra nga organet shtetërore, entitetet e huaja ose personat privatë, sipas ligjit [...].

⁵ [...] Gjetja, e paraqitur në formën e një deklarate, dokumenti ose raporti të dhënë nga vëzhguesi ndërkombëtar përbën provë që dëshmon një fakt, rrethanë ose standard ligjor, i cili ekziston ose ka ndodhur. Gjetja parashtron rrethanat për konstatimin e bërë. Komisioni ose Kolegji i Apelit e çmon gjetjen si të barasvlershme me mendimin e dhënë nga një ekspert. Refuzimi i gjetjes bëhet me vendim të arsyetuar të Komisionit ose të Kolegjit të Apelit [...].

⁶ Për më tepër referohuni në f. 69, të vendimit.

e vlerësimit profesional, trupi gjykues arrin në përfundimin se subjekti i rivlerësimit ndodhet në kushtet e përcaktuara nga germa “c” e pikës 1, të nenit 59, të ligjit nr. 84/2016 [...].

4. Vendimi i Komisionit. Nisur nga përfundimet e mësipërme për secilin kriter kontrolli, trupi gjykues i Komisionit ka vlerësuar se subjekti i rivlerësimit ka arritur një nivel të besueshëm të vlerësimit të pasurisë, një nivel të besueshëm të kontrollit të figurës, si dhe një nivel kualifikues në vlerësimin e aftësive profesionale, e për këto arsye, bazuar në nenin 58, pika 1, germa “a”, dhe nenin 59, pika 1, të ligjit nr. 84/2016, me shumicë votash⁷, ka vendosur konfirmimin në detyrë të subjektit të rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri, prokurore në Prokurorinë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Tiranë.

II. Rekomandimi i Operacionit Ndërkombëtar të Monitorimit (ONM)

5. Bazuar në nenin B, pika 3, germa “c”⁸, e aneksit të Kushtetutës dhe nenin 65, pika 2⁹, e ligjit nr. 84/2016, një komision i përbërë nga tre përfaqësues të ONM-së, më datë 16.2.2023, kanë paraqitur pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë, protokolluar me nr. 95/3 prot., aktin “Rekomandim për paraqitje ankimi” ndaj vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, që i përket subjektit të rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri (bashkëlidhur këtij ankimi).

6. Objekti i këtij rekomandimi, në mënyrë të përmbledhur, lidhet me rezultatet e dala nga hetimi administrativ për të tria kriteret e kontrollit, e për këtë arsye, si konkluzion, ONM, pasi vlerëson se arsyetimi i Komisionit nuk është i plotë dhe bindës në evidentimin dhe trajtimin e mangësive të konstatuara, rekomandon që procesi i rivlerësimit për znj. Mërtiri të rishikohet nga Kolegji i Posaçëm i Apelimit. Sipas vlerësimit të ONM-së, ankimi i këtij vendimi do të mundësojë që Kolegji: (i) Të kryejë një analizë të saktë financiare, ku të gjitha çështjet në fjalë të vlerësohen qartë dhe siç duhet; (ii) Të rishikojë dhe vlerësojë të gjitha çështjet e ngritura lidhur me kontrollin e kriterit të pasurisë, figurës dhe aftësive profesionale, duke marrë në konsideratë të gjitha faktet që mund të ndikojnë në një vlerësim tërësor të çështjes për subjektin e rivlerësimit.

III. Vlerësimi i Komisionerit Publik

7. Në kuptim të nenit 179/b të Kushtetutës, aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016, “Për rivlerësimin kalimtar të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”, Komisioneri Publik është një nga tri institucionet e ngarkuara për kryerjen e procesit të rivlerësimit kalimtar (Vetting). Bazuar në këto parashikime kushtetuese dhe ligjore, Komisioneri Publik, si përfaqësues i interesit publik në kryerjen e këtij procesi, i njihet e drejta e ankimit kundër vendimeve të Komisionit dhe paraqitjen e tyre juridiksionit rivlerësues të Kolegjit të Posaçëm të Apelimit (në vijim referuar si Kolegji).

⁷ Kryesuesja e trupës, znj. E. Çiftja, ka dalë me mendim në pakicë.

⁸ Vëzhguesi ndërkombëtar ushtron këto detyra ... u jep Komisionerëve Publikë rekomandime me shkrim për të paraqitur ankim. Në rast se Komisioneri Publik nuk i zbaton rekomandimet, ai përgatit një raport me shkrim, duke dhënë arsyet e refuzimit.

⁹ Vëzhguesi ndërkombëtar ka të drejtë të paraqesë rekomandim me shkrim Komisionerit Publik për të paraqitur ankim. Ky rekomandim jepet nga një komision i përbërë nga të paktën 3 përfaqësues të ONM-së.

8. Në krahasim me kompetencat e njohura Komisionit dhe Kolegjit nga neni Ç i aneksit të Kushtetutës dhe nenet 48-52 të ligjit nr. 84/2016, Komisioneri Publik është i detyruar që kompetencën e tij për të ushtruar ankim ndaj vendimeve të Komisionit, ta mbështesë vetëm në aktet dhe provat e administruara gjatë kryerjes së procesit të rivlerësimit nga ana e Komisionit.

9. Në të tilla rrethana ligjore, me qëllim garantimin e mbrojtjes së interesit publik gjatë procesit të rivlerësimit, Komisioneri Publik ka detyrimin që të ushtrojë kontroll mbi vendimet e dhëna nga Komisioni, duke vlerësuar nëse vendimmarrja e tij është në përputhje me kërkesat kushtetuese e ligjore, bazohet në një hetim administrativ të gjithanshëm e shterues dhe vlerësim të drejtë të provave.

10. Komisioneri Publik, nga shqyrtimi i vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, në konsideratë edhe të Rekomandimit të ONM-së, çmon se ai është i cenueshëm në tërësinë e tij dhe përmban shkaqe të mjaftueshme ligjore për t'u paraqitur për shqyrtim, nëpërmjet ankimit, juridiksionit kontrollues dhe rivlerësues të Kolegjit. Nisur nga hetimi dhe vlerësimi që ka kryer Komisioni për të tria kriteret e rivlerësimit, ankimi i Komisionerit Publik, në rastin konkret, evidenton dhe parashtron si çështje për gjykim, rrethana dhe fakte ligjore, për të cilat vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk ka arritur të provojë të kundërtën lidhur me rezultatet e hetimit administrativ mbi kontrollin e kriterit të pasurisë, të figurës, vlerësimin e aftësive profesionale, duke bërë kështu pjesë të shkaqeve të këtij ankimi, për sa parashtrohet edhe në aktin Rekomandim, si dhe (3) gjetjet e paraqitura nga ONM-ja.

11. Për sa më sipër, bazuar në nenin C, pika 2, nenin F, pikat 3 dhe 7, të aneksit të Kushtetutës, si dhe në nenin 4 dhe 66, të ligjit nr. 84/2016, ky ankim i Komisionerit Publik ndaj vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, të Komisionit, ushtrohet për të tria kriteret e rivlerësimit.

IV. Analiza e shkaqeve të ankimit

IV.A Kontrolli i pasurisë

12. Lidhur me kontrollin e kriterit të pasurisë, referuar nenit D, të aneksit të Kushtetutës dhe neneve 30-33, të ligjit nr. 84/2016, Komisioneri Publik mban në konsideratë se gjatë kryerjes së procedurave të rivlerësimit, objekti i hetimit dhe i vlerësimit të pasurisë ndaj subjekteve që i nënshtrohen këtij procesi, sipas nenit 179/b të Kushtetutës, materializohet në kontrollin e saktësisë dhe mjaftueshmërisë së deklarimeve të subjektit ("Vetting" dhe ato periodike), ku në çdo rast subjekti i rivlerësimit duhet të deklarojë tërësinë e pasurisë së tij dhe shpjegojë bindshëm ligjshmërinë e burimit të krijimit të saj, si dhe ekzistencën e të ardhurave të ligjshme, sipas përkufizimit kushtetues.

13. Po ashtu, Komisioneri Publik i referohet në këtë aspekt dhe interpretimit gjyqësor, që gjen pasqyrim në jurisprudencën e Kolegjit, si gjykata e procesit, që shqyrton çështjet e juridiksionit të rivlerësimit dhe vendos standardet përkatëse, bazuar në parimet e përgjithshme të një procesi të rregullt ligjor.

14. Rezulton se subjekti i rivlerësimit, znj. Mariola Mërtiri, është bërë subjekt deklarues për herë të parë në vitin 2008, dhe në zbatim të ligjit nr. 9049, datë 10.4.2003, "Për deklarimin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve

publikë”, të ndryshuar, dhe ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike”, të ndryshuar, ka dorëzuar në ILDKPKI deklaratat e interesave privatë periodikë për vitet 2008 - 2016 (në vijim DV -20--), dhe në datën **.1.2017 ka dorëzuar në ILDKPKI Deklaratën “Vetting”, sipas shtojcës nr. 2 të ligjit nr. 84/2016. Nga shqyrtimi dhe krahasimi i deklaratave si më sipër, referuar nenit 32, pika 5 e ligjit nr. 84/2016, në funksion të nenit D, të aneksit të Kushtetutës, pasuritë për të cilat paraqesim shkaqe ankimi, janë:

15. Pasuri nr. 1, Apartament me sip. 83,88 m², në lagjen “**”, Fier**

15.1 Në *D-Vett.*, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar: Apartament me sipërfaqe ndërtimore 83,88 m², i ndodhur në lagjen “****”, Fier, i përfutuar sipas kontratës noteriale me nr. *** rep., dhe nr. *** kol., datë **.6.2011, në vlerën 4.500.000 lekë. Në bashkëpronësi. *Kësti i parë* për blerjen e këtij apartamenti në vlerën e 2.260.000 lekë është likuiduar në datën **.6.2011, nga të cilat 1.000.000 lekë i janë dhuruar bashkëshortit tim nga vëllai, ***,***, dhe shuma tjetër prej 1.260.000 lekë, na është dhuruar nga vjehri im nga kursimet e tij nga puna dhe emigracioni. *Kësti i dytë*, prej 2.240.000 lekë, është likuiduar nga ne më datë **.8.2011, në momentin që është mundësuar kredia nga Banka *** ***, Dega Fier. Në lidhje me dhurimin e lekëve që janë bërë nga vjehri dhe kunati im (përkatësisht *** dhe ***,***), fakti konfirmohet prej tyre në deklaratat noteriale të lëshuara prej tyre.

15.1.1 Në faqen nr. ** të kësaj deklarate, subjekti ka detajuar më tej se: *“Si burim krijimi të të ardhurave nga vjehri janë të ardhura të tij si kursime familjare dhe nga emigracioni nga viti 1992-1998 në shtetin grek. Po ashtu të ardhura dhe nga punësimi në blegtori në rrethin e Gjirokastrës e në transportin e udhëtarëve. Periudhë punësimi informale... Si burim krijimi i shumës 1.000.000 lekë që bashkëshortit tim ***,*** i është dhuruar nga i vëllai ***,***, janë të ardhura që rrjedhin nga paga e biznesi i tij. Në lidhje me këtë po ju paraqesim një kontratë shitje të kuotave të shoqërisë “****” sh.p.k.”.*

15.1.2 Në të njëjtën deklaratë, në rubrikën: *“Detyrimet financiare ndaj personave juridikë dhe fizikë”*, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar: Kredi te ***, në shumën 2.240.000 lekë. Norma e interesit 3%. Afati i shlyerjes 20 vjet, kësti 12.500 lekë, i pandryshueshëm. Bashkëlidhur kontrata e kredisë, hipotekimit, certifikata e pronësisë, kontrata për blerjen e sendit në të ardhmen dhe dokumentet e pronësisë të investitorit dhe pronarit të truallit. Shuma e detyrimit financiar që ka mbetur pa shlyer është 1.759.871,75 lekë.

15.2 Në *DV-2011*, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar të njëjta të dhëna sikurse në D. -Vett., ndërkohë që në rubrikën: *“Detyrimet financiare ndaj personave juridikë dhe fizikë”*, kredinë bankare pranë ***, ka deklaruar detyrim të mbetur në shumën 2.190.148 lekë.

15.3 Komisioni, ndër të tjera, ka administruar aktet noteriale të deklaruara nga subjekti i rivlerësimit lidhur me titullin e origjinës së pronësisë së apartamentit, kontratën e shitjes së sendit në të ardhmen me nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.6.2011¹⁰, si dhe kontratën e

¹⁰ Kjo kontratë është nënshkruar midis palës shitëse ***,*** dhe palës blerëse ***,***, bashkëshorti i subjektit të rivlerësimit, me objekt: *“shitjen në të ardhmen e një apartament banimi me sipërfaqe 95 m², për çmimin total 4.500.000 lekë, kësti i parë prej 2.260.000 lekë është likuiduar i plotë sot më datë **.6.2011. Kësti i dytë dhe i fundit prej 2.240.000 lekë do të likuidohet kur të mundësohet kredia bankare në emër të z. ***,***, pranë Bankës ***,*** filiali Fier.*

shitblerjes me nr. *** rep., dhe nr. *** kol., datë **.4.2012, me palë shitëse *** dhe ***.***, të përfaqësuar me prokurë noteriale të datës **.4.2012, nga shtetasi z. ***.***, dhe palë blerëse ***.***, bashkëshorti i subjektit, ku përcaktohet se vlera është likuiduar tërësisht jashtë zyrës noteriale, nëpërmjet bankës.

15.4 Nga dokumentacioni i vënë në dispozicion të hetimit administrativ¹¹, *** konfirmon se *** dhe ***.*** (bashkëkredimarrës), rezultojnë të jenë klientë kredimarrës të bankës për kredinë sipas kontratës nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.8.2011, në shumën 2.240.000 lekë, kredi e disbursuar në llogarinë e ***.***, në datë **.8.2011. Rezulton se në datën **.8.2011, nga kjo llogari, shuma prej 2.207.800 lekë, është transferuar në favor të z. ***.***, me përshkrimin: “*Likuidim Blerje Apartamenti*”.

15.5 Për sa i përket burimit të kështit të parë, në vlerën 2.260.000 lekë, nga hetimit administrativ, ka rezultuar se në dokumentacionin e dorëzuar pranë ILDKPKI-së, gjenden aktet:

- (i) Deklaratë noteriale nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.7.2012, të deklaruesit z. ***.***, në të cilën deklarohet se i ka dhuruar vëllait, z. ***.***, shumën 1.000.000 lekë, pa kundërshpërblim për blerjen e një apartamenti ndodhur në qytetin e Fierit. Shuma e dhuruar është dhënë jashtë zyrës noteriale në prill të vitit 2011. Këto janë të ardhura që vijnë nga biznesi i tij. Subjekti i ka bashkëlidhur deklaratës edhe kontratën me nr. *** rep., nr. *** kol., dt. **.9.2007, për shitje kuotash të shoqërisë “****” sh.p.k., ndërmjet palës shitëse, znj. ***.*** (bashkëjetuesja e kumatit, ***.***), dhe palës blerëse, z. ***.***, për shumën 13.393.118 lekë;
- (ii) Deklaratë noteriale nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.9.2012, të shtetasve z. *** dhe ***.*** (vjehtëri dhe bashkëshorti i subjektit), të cilët deklarojnë se, në muajin prill 2011, z. ***.***, i ka dhuruar vlerën prej 1.260.0000 lekë ***.***, me qëllim plotësimin e vlerës që i nevojitej për blerjen e një apartamenti banimi të ndodhur në Fier. Burimi i kësaj shume deklarohet “*kursime familjare*”. Subjekti i rivlerësimi ka bashkëlidhur edhe aktet: (a) kontratë huaje të datës **.11.1994, me palë huadhënës (vjehtëri i saj) ***.***, dhe palë huamarrës ***.***, për shumën 960.000 lekë, me afat kthimi **.11.1995; (b) kontratë shitblerje mjete nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.11.1999, me të cilën z. ***.*** ka blerë një automjet (autobus), në vlerën 2.000.000 lekë.

15.6 Gjatë hetimit administrativ, në përgjigje të pyetësorit standard, subjekti i rivlerësimit ka rideklaruar se bashkëshorti i saj, ***.***, në prill të vitit 2011, ka përfituar dy dhurime nga babai dhe vëllai i tij, duke specifikuar më tej se:

- (i) Për burimin e krijimit të dhurimit nga (vjehtëri), z. ***.***, kanë shërbyer kursimet familjare, krijuara nga: (1) Të ardhura nga emigracioni (vitet 1992-1998); (2) Kthimi i vlerës së huas nga shtetasi ***.***, sipas kontratës së huas; (3) Të ardhura nga dhënia me qira e mjeteve “autobus” shoqërisë “****” sh.p.k., për periudhën 2002-2007; (4) Të ardhura nga punësimi i z. ***.***, pranë shoqërisë “****” sh.a., shoqërisë “**** sh.p.k., shoqërisë ***; (5) Të ardhura nga punësimi i vjehtërit (mësuese në rrethin e Fierit); dhe (6) Të ardhura të realizuara nga blegtoia (prej vitit 2008).

¹¹ Shkresa e ***-së me nr. *** prot., datë **.7.2020.

(ii) Si burim krijimi për dhurimin nga z. ***.**, ka deklaruar se kanë shërbyer të ardhurat nga puna dhe biznesi, specifikisht: (1) Punësimi pranë shoqërisë “****” sh.a., viti 2004; (2) Punësimi pranë shoqërisë “****”, prej vitit 2005 deri në dhjetor 2010; (3) Të ardhura të realizuara nga shitja e kuotave të shoqërisë “****” sh.p.k., nga bashkëshortja/bashkëjetuesja e tij, znj. ***.**, (4) Të ardhura të realizuara nga punësimi i bashkëshortes/bashkëjetuese, znj. ***.**. Të njëjtat burime për personat e tjerë të lidhur, subjekti ka deklaruar dhe në përgjigje të Pyetësorit nr. 2¹².

15.7 Në përfundim të hetimit administrativ, Komisioni, bazuar në nenin 52 të ligjit nr. 84/2016, i ka kaluar barrën e provës subjektit të rivlerësimit, pasi ka konstatuar se: (i) Bazuar në analizën financiare dhe në të ardhurat e deklaruara nga subjekti, duket se personi tjetër i lidhur, ***.**, nuk ka pasur mundësi financiare për dhurimin e shumës prej 1.000.000 lekë subjektit të rivlerësimit dhe bashkëshortit të saj, mbulimin e shpenzimeve të jetesës dhe investimeve në kapitalin e shoqërive “****” sh.a. dhe “****.” sh.p.k; (ii) Duket se personi tjetër i lidhur, ***.**, nuk ka pasur mundësi financiare për dhurimin e shumës prej 1.260.0000 lekë subjektit të rivlerësimit dhe bashkëshortit të saj, mbulimin e shpenzimeve të jetesës dhe mundësimin e investimit të bashkëshortit të subjektit ***.**, në kapitalin e “****.” sh.p.k. (sikundër do të trajtohet në mënyrë të detajuar në vijim); (iii) Shpjegime lidhur me përfitimin e kredisë së butë dhe shitjen më pas të apartamentit të përfituar nga kjo kredi.

15.8 Në përgjigje të barrës së provës, ndër të tjera, subjekti i rivlerësimit ka prapësuar se:

(i) Lidhur me të ardhurat e bashkëshortit, *“Konstatoj se, ndonëse shuma 1.000.000 lekë dhuruar bashkëshortit tim i përket viti 2011, në analizën e personit tjetër të lidhur është përlllogaritur investimi i kryer prej tij në dy shoqëri tregtare, përkatësisht në vitin 2002 dhe 2004. Analiza ekonomike e hartuar në të tillë mënyrë nuk ka logjikë financiare, pasi një investim i kryer në vitin 2002 apo 2004 nuk mund të llogaritet si shpenzim në vitin 2011. ... Analiza financiare e kryer është shtrirë në të gjitha pasuritë e tjera të personit tjetër të lidhur, tej parashikimit ligjor dhe qëndrimit të KPA-së, duke përfshirë si shpenzim investimin e kryer nga ***. (kunati im) në shoqërinë *** sh.a... Kjo analizë financiare nuk ka marrë në konsideratë që investimi i kryer në këto dy shoqëri është rimarrë...¹³”*

(ii) Lidhur me të ardhurat e vjehrrit: *“... konstatoj se nuk janë përfshirë të ardhurat e realizuara nga kthimi i huas në vitin 2009, që rrjedhin nga një kontratë huaje e lidhur rregullisht përpara autoritetit në datën **.11.1994 dhe që është kthyer në titull ekzekutiv me vendim gjyqate... Po ashtu në analizën financiare nuk janë përfshirë të ardhurat nga aktiviteti blegtoral, pasi nuk provohet vlera e tyre e fituar ndër vite nga vjehrrri i subjektit... në përlllogaritjet e kryera duhet të ishte konsideruar fakti se familjet bujqësore shpenzimet e jetesës i kanë më të vogla se familjet e tjera që llogariten nga INSTAT, pasi koston e ushqimit*

¹² Bashkëlidhur pyetësorëve, subjekti ka vënë në dispozicion: (i) Vërtetim për bazën e vlerësueshme dhe pagën neto mesatare, viti 2004, shoqëria “****” sh. a.; (ii) Vërtetim për bazën e vlerësueshme dhe pagën neto mesatare për periudhën 2005-2010, të shoqërisë “****”; (iii) Vërtetim për bazën e vlerësueshme dhe pagën neto mesatare për periudhën 2006-2012, të shtetases ***.**, te shoqëria “****” sh.p.k.; (iv) Të ardhura të realizuara nga shitja e kuotave të shoqërisë me përgjegjësi të kufizuar “****” sh.p.k., nga bashkëshortja/bashkëjetuese, e tij znj. ***.**, në vlerën e 4.910.810 lekë, sipas kontratës noteriale nr. *** rep., *** kol., datë **.9.2008; (v) Të ardhura të realizuara nga shitja e kuotave të shoqërisë “****” sh.p.k., nga bashkëshortja/bashkëjetuese, sipas kontratës noteriale me nr. *** rep., nr. *** kol., datë **.9.2007. Në cilësinë e palës shitëse, ***.**, e cila zotëron 70% të aksioneve, duke përfituar nga shitja, vlerën e 13.393.118 lekë.

¹³ Referohuni shpjegimeve të subjektit në f. 2, e në vijim, ndaj rezultateve të hetimit administrativ.

*e prodhojnë vetë... Në analizën financiare të personit tjetër të lidhur... Njësia Ekonomike/Ligjore, ka përlllogaritur një investim të kryer në vitin 2004 në shoqërinë ***, duke e kryer analizën njësoj si për subjektin e lidhur. Mendoj se, kjo përlllogaritje përveçse nuk ka logjikë financiare, nuk është bërë dhe në përputhje me përcaktimet ligjore”¹⁴.*

15.9 Komisioni, pasi ka analizuar shpjegimet dhe aktet e vëna në dispozicion nga subjekti i rivlerësimit, ka rishikuar analizën financiare të personave të tjerë të lidhur, shtetasve ***, dhe ***, duke konkluduar, ndër të tjera, se¹⁵: [...] (i) *Lidhur me mundësitë financiare të personit tjetër të lidhur, ***, për dhurimin e shumës 1.000.000 lekë në vitin 2011, nga analiza financiare duket se dhuruesi dhe bashkëjetuesja e tij kishin mundësi financiare të mjaftueshme ..., si dhe për mbulimin e shpenzimeve të jetesës nga viti 2005 deri në mars të vitit 2011... Në këtë analizë u përfshinë vetëm të ardhurat nga paga të dhuruesit dhe bashkëjetueses së tij për periudhën 2005 – mars 2011. Investimet e kryera nga dhuruesi në vitet 2002 dhe 2004 nuk janë përfshirë në këtë analizë financiare...*

(ii) *Lidhur me mundësitë financiare të personit tjetër të lidhur, ***, për dhurimin e shumës 1.260.000 lekë në vitin 2011. Nga analiza financiare duket se dhuruesi dhe bashkëshortja e tij kishin mundësi financiare të mjaftueshme për dhurimin e vlerës ..., si dhe për mbulimin e shpenzimeve të jetesës nga viti 2005 deri në mars të vitit 2011. Në analizën financiare, trupi gjykues përfshiu vetëm ato të ardhura të deklaruara për dhuruesin, për të cilat u provua burimi i ligjshëm i krijimit... [...].*

(iii) *Lidhur me kredinë e butë, trupi gjykues konstatoi se ajo është përfituar nga subjekti bazuar në ligjin nr. 9232 të vitit 2004. Subjekti ka përfituar kredi të butë për mbulimin e një pjesë të pasurisë apartament, të blerë prej saj në tregun e lirë. Kreditë me kushte lehtësuese përfshihen në programin e banesave me kosto të ulët, si një nga programet sociale të strehimit, të parashikuara në këtë ligj. Në nenin 4, të ligjit të sipërpërmendur, janë përcaktuar kushtet e përfitimit nga programet sociale. Procedura për përzgjedhjen e familjeve përfituese ndiqet nga bashkia dhe miratohet nga Këshilli Bashkiak përkatës. Përzgjedhja e subjekteve dhe familjeve përfituese bëhet nëpërmjet një sistemi pikëzimi, i cili miratohet dhe publikohet për çdo program nga njësia e vetëqeverisjes vendore, bazuar në parimet e parashikuara në këtë ligj, si dhe kriteret e bëra publike përpara fillimit të procesit të aplikimit. Trupi gjykues konstatoi se kjo procedurë përzgjedhëse e subjektit për përfitimin e kredisë ka kaluar të gjitha fazat dhe është miratuar me vendim të Këshillit Bashkiak Fier. Deri më sot nuk ka rezultuar ndonjë revokim i miratimit të kredisë së butë për subjektin e rivlerësimit nga organet kompetente miratuese dhe kontrolluese apo dhe nga gjykata. Trupi gjykues nuk konstatoi as problematikë lidhur me shitjen më pas të apartamentit në qytetin e Fierit, pasi subjekti nuk ndodhej në kushtet kufizuese të parashikuara nga neni 20 i ligjit nr. 9232/2004, i ndryshuar. Për këtë pasuri apartament nuk është vendosur ndonjë kufizim në kartelën përkatëse të pasurisë të lëshuar nga ASHK-ja. Trupi gjykues nuk konstatoi konflikt interesi me palën shitëse të pasurisë apartament në qytetin e Fierit. Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Fier, me shkresën nr. *** prot., datë **.10.2011,*

¹⁴ Referohuni shpjegimeve të subjektit në f. 5, e në vijim, ndaj rezultateve të hetimit administrativ.

¹⁵ Referohuni f. 16, e në vijim të vendimit të Komisionit.

konfirmoi se subjekti i rivlerësimit nuk ka ndjekur materiale kallëzuese apo procedime që kanë lidhje me palën shitëse të pasurisë apartament banimi në qytetin e Fierit [...].

16. Komisioneri Publik, në analizë të akteve të administruara, bazuar edhe në Rekomandimin e ONM-së të datës 16.2.2023, për vlerësimin e burimit të ligjshëm të krijimit të pasurisë apartament me sip. 83,88 m², ndan vlerësim të ndryshëm nga Komisioni, lidhur me analizën financiare të kryer mbi burimet e ligjshme të personave të tjerë të lidhur, dhuruesve ***.*** dhe ***.***, si dhe përfundimit të arritur lidhur me përfitimin e kredisë së butë nga ana e familjes së subjektit të rivlerësimit dhe shitjes së kësaj pasurie më pas, duke analizuar si më poshtë:

16.1 *Për sa i përket ligjshmërisë së burimit të shumës së dhuruar nga shtetasi ***.***, subjektit të rivlerësimit në prill të vitit 2011*, Komisioneri Publik vlerëson se analiza e kryer nga Komisioni, mbi bazën e së cilës është marrë vendimi i konfirmimit në detyrë të subjektit të rivlerësimit, nuk përputhet me aktet në dosje dhe atë çfarë ka rezultuar nga hetimi administrativ. Ka rezultuar se subjekti i rivlerësimit, në përgjigje të pyetësorëve të Komisionit, si një nga burimet e të ardhurave të dhuruesit ***.***, ka deklaruar edhe punësimin e tij pranë shoqërisë “****” sh.a., që nga vitin 2004, fakt për të cilin ka paraqitur pranë Komisionit edhe vërtetimin nr. *** prot., datë **.1.2020, mbi bazën e vlerësueshme dhe pagën neto mesatare, lëshuar nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore, për të ardhurat e dhuruesit për periudhën prill – gusht 2004.

16.1.1 Nga aktet e administruara, rezulton se kjo shoqëri është regjistruar si person juridik me vendimin e Gjykatës së Shkallës së Parë Tiranë nr. *** regj., datë **.10.2002, me aksionerë z. ***.*** (i cili për nga të dhënat rezulton i njëjtë me z. ***.***), dhe shtetasin e huaj ***, me një kapital themeltar të shoqërisë prej 10.000.000 lekë, nga të cilat 60% të aksioneve të kapitalit, ose 6.000.000 lekë, i përkasin shtetasit ***.*** Me vendim gjykate nr. ***, datë **.3.2003, z. ***.*** është emëruar drejtor i shoqërisë “****” sh.a.¹⁶.

16.1.2 Bazuar në sa më sipër, Komisioneri Publik e gjen jo bindës arsyetimin e Komisionit (në pikën 1. 45 të vendimit), se subjekti i rivlerësimit duhet të justifikojë burimin e ligjshëm brenda kufijve të kësaj shume objekt dhurimi. Ky vlerësim i Komisionit nuk duket shterues, pasi nga aktet e administruara dhe në një vlerësim tërësor të çështjes, rezultojnë fakte se personi tjetër i lidhur ka investuar në aktivitet privat shuma të konsiderueshme, aktivitet nga i cili janë gjeneruar pikërisht të ardhurat e deklaruara si një nga burimet e krijimit të dhurimit. Nisur nga ky rast specifik, vlerësojmë se nuk do të ishte një analizë objektive dhe tërësore nëse ky fakt do të përjashtohej *a priori*, bazuar në një interpretim formal dhe të ngushtë të nenit 32/4 të ligjit nr. 84/2016. Më së paku, në analizë duhen përfshirë edhe shpenzimet, të cilat kanë shërbyer për krijimin e biznesit nga i cili janë përfituar të ardhurat për dhurimin e shumës 1.000.000 lekë, pasi këto shpenzime paraqesin lidhje organike dhe logjike, të cilat nuk mund të

¹⁶ Me vendimin nr. **, të Këshillit Mbikëqyrës të Shoqërisë “****” sh.a., datë **.6.2003, për paaftësi në kryerjen e detyrës është shkarkuar z. ***.*** dhe është emëruar z. ***.*** (bashkëshorti i subjektit të rivlerësimit), në detyrën e drejtorit të shoqërisë. Ky vendim është pasuar me vendimin e gjykatës nr. ***, dt.**.6.2003, për shkarkimin nga detyra të z. ***.*** dhe emërimin e z. ***.***.

mëvetësohen/parcelizohen për efekt të procesit të rivlerësimit, duke marrë në konsideratë në këtë mënyrë, si të ardhurat e krijuara/përfituara nga kjo shoqëri, ashtu dhe investimi për të.

16.1.3 Në të njëjtën logjikë si më sipër, në vlerësimin e Komisionerit Publik, në analizën financiare të personit tjetër të lidhur/dhuresit, duhet të përfshihet edhe investimi i tij në shoqërinë “***” sh.p.k., pasi nga aktet në dosje rezulton se kjo shoqëri është themeluar në datë **5.2004, dhe shtetasi ***.***, zotëron 40% të kapitalit themeltar të shoqërisë (10.000.000 lekë), duke investuar në të vlerën prej 4.000.000 lekë. Në këto kushte, referuar faktit se subjekti i rivlerësimit ka deklaruar gjatë hetimit dhe të ardhurat nga punësimi i dhuresit pranë shoqërisë “***” sh.p.k., si një nga burimet e krijimit të shumës së deklaruar të dhuruar, vlerësojmë se në analizën financiare do të duhej të përfshihej dhe investimi i dhuresit në këtë kompani. Për rrjedhojë, nga analiza e kryer për personin tjetër të lidhur, z. ***.***, për të mbuluar me burime të ligjshme shumën e dhuruar prej 1.000.000 lekë në prill 2011, do të rezultonte me pamjaftueshmëri financiare të këtij të fundit në masën prej rreth - 7.3 milionë lekë, duke përfshirë në analizë vetëm shpenzime jetese sipas përbërjes familjare të dhuresve dhe investimet e kryera minimalisht në dy shoqëritë e mësipërme.

16.1.4 Nga ana tjetër, edhe në vlerësim të pretendimeve të subjektit, se nuk është trajtuar në analizën e kryer nga Komisioni fakti që për dy shoqëritë më sipër janë shitur kuotat dhe janë përfituar të ardhura nga shtetasi z. ***.***, nga aktet në dosje, rezulton se kuotat e shoqërisë “***” sh.p.k., janë shitur në datën **9.2004, në vlerën prej 400.000 lekë, ndërsa të ardhurat e përfituara nga ***.***, nga likuidimi i shoqërisë “***” sh.a., bazuar në raportin e likuidatorit të shoqërisë, janë në shumën rreth 2.6 milionë lekë. Për sa më sipër, megjithëse subjekti nuk provoi transaksionin monetar, edhe nëse merren në konsideratë këto të ardhura, të përfituara nga shitja dhe likuidimi në vlerën totale rreth 3 milionë lekë në harkun kohor 2004-2006, përsëri do të rezultonte pamjaftueshmëri financiare e burimeve të ligjshme të dhuresit për të mbuluar shumën prej 1.000.000 lekë, dhuruar subjektit dhe bashkëshortit të saj.

16.2 Komisioneri Publik, edhe për sa i përket mundësisë financiare dhe ligjshmërisë së burimit të shumës së dhuruar prej 1.260.000 lekë nga z. ***.***, në prill të vitit 2011, vlerëson se analiza e kryer nga Komisioni, nuk përputhet me aktet në dosje. Në vlerësim të kësaj analize, në raport me aktet e administruara, vërehet se në mesin e të ardhurave të dhuresit ***.***, Komisioni ka përfshirë të ardhurat nga qiraja e një mjeti autobusi për periudhën 2005 - tetor 2007, si dhe shitjen e tij në vitin 2007. Ndërkohë, rezulton se si burim krijimi për këtë pasuri, janë deklaruar të ardhurat nga punësimi informal në emigracion, i shtetasit ***.***, të ardhura të cilat Komisioni, referuar vendimit të arsyetuar, nuk i ka përfshirë në analizë financiare të dhuresit, pasi nuk provohet burimi i ligjshëm i tyre.

16.2.1 Në kuadër të vlerësimit të të ardhurave të mjaftueshme dhe të ligjshme të dhuresit ***.***, rezulton se nga aktet e administruara, të ardhurat e dhuresit kanë shërbyer edhe për investimin në një shumë prej 4.000.000 lekë të bashkëshortit të subjektit të rivlerësimit në kapitalin e shoqërisë “***” sh.p.k. Gjatë hetimit është administruar, ndër të tjera, deklarata noteriale nr. *** rep., nr.*** kol., datë **2.2016, e dhuresit, shtetasit ***.***, depozituar nga subjekti i rivlerësimit pranë ILDKPKI-së. Në këtë akt-noterial deklarohet se: “... një pjesë të të ardhurave, sikundër cituar në deklaratë me burim emigracioni nga vitet 1992-1998, dhe nga punësimi informal transport udhëtarësh, ia ka dhënë djalit ***.***, për çeljen e aktivitetit

të tij tregtar me shoqërinë “***” sh.p.k., në formën e investimit fillestar”. Për më tepër, rezulton se subjekti vetë ka kërkuar përfshirjen në analizën financiare të dhuruesit, të gjitha të ardhurave e tij që nga viti 1990, përfshirë dhe të ardhurat e siguruara nga ky i fundit nga punësimi pranë shoqërisë “***” sh.a., ndërkohë, nga ana tjetër, subjekti kërkon përjashtimin nga analiza financiare të investimit të shumës 4.000.000 lekë, dhënë bashkëshortit të saj.

16.2.2 Bazuar në arsyetimin si më sipër, për personin tjetër të lidhur, ***.**, Komisioneri Publik, vlerëson se në të njëjtën logjikë, në analizën financiare të personit tjetër të lidhur, ***.**, në zërin shpenzime duhet përfshirë dhe investimi prej 4.000.000 lekë, deklaruar dhënë bashkëshortit të subjektit në vitin 2004, si dhe nuk duhej të ishin përfshirë të ardhurat e siguruara nga qiraja dhe shitja e mjetit “autobus”. Për sa më sipër konstatuar, nga analiza e burimeve të ligjshme financiare të personit tjetër të lidhur, do të rezultonte pamjaftueshmëri prej rreth – 3 milionë lekë, për të mbuluar shpenzimet e jetesës dhe shumat e dhuruara bashkëshortit të subjektit të rivlerësimit, në vitet 2004 dhe 2011.

16.3 Duke përfunduar, Komisioneri Publik vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arrin të provojë dhe justifikojë bindshëm burimet e ligjshme të të ardhurave të personave të tjerë të lidhur, kunatit, z. ***.**, dhe vjehrrit, z. ***.**, për shumën e deklaruar të dhuruar prej 2.260.000 lekë, që ka shërbyer për pagesën e këstit të parë të pasurisë “apartament banimi”, në zbatim të detyrimeve të përcaktuara nga neni 32, pika 4, e ligjit nr. 84/2016.

16.4 Mbi ligjshmërinë e përfitimit të kredisë së butë nga ana e subjektit të rivlerësimit për blerjen e apartamentit me sip. 95 m² në Fier, shitja e këtij apartamenti dhe çmimi në dukje preferencial.

16.5 Ky shkak ankimi megjithëse gjen trajtim në kontrollin e kriterit të pasurisë, vlerësohet i ndërlidhur edhe me etikën/integritetin e magjistratit, duke përbërë bazë edhe për një vlerësim tërësor të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016.

16.6 Nga aktet e administruara, ka rezultuar se gjatë periudhës që ka ushtruar funksionin e prokurorit pranë Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor, Fier, me vendimin nr. **, në datë **.7.2010, të Këshillit Bashkiak Fier, subjekti i rivlerësimit ka përfituar duke u përfshirë në listën e familjeve të pastreha, kredi lehtësuese për blerjen e banesave me kosto të ulët.

16.7 Gjatë hetimit administrativ, Komisioni ka administruar praktikën përkatëse nga Bashkia Fier, si dhe gjetjet e vëzhguesit ndërkombëtar lidhur me këtë çështje, duke i kërkuar shpjegime subjektit të rivlerësimit lidhur me plotësimin e kriterëve ligjore për përfitimin e kredisë, çmimit në dukje preferencial për blerjen e apartamentit, si dhe ligjshmërinë e shitjes së tij¹⁷. Në përfundim, Komisioni ka arsyetuar, ndër të tjera, se: [...] *Procedura për përzgjedhjen e familjeve përfituese ndiqet nga Bashkia dhe miratohet nga Këshilli Bashkiak përkatës. Përzgjedhja e subjekteve dhe familjeve përfituese bëhet nëpërmjet një sistemi pikëzimi, i cili miratohet dhe publikohet për çdo program nga njësisia e vetëqeverisjes vendore... Trupi gjykyes nuk konstatoi as problematikë lidhur me shitjen më pas të apartamentit... nuk konstatoi konflikt interesi me palën shitëse të pasurisë [...]*.¹⁸

¹⁷ Për më tepër referohuni shpjegimeve të dhëna nga subjekti i rivlerësimit në përgjigje të Pyetësorit nr. 4, të Komisionit, si dhe përgjigjeve ndaj rezultateve të hetimit.

¹⁸ Për më tepër referohuni në pikën 1.55, f. 18-19, të vendimit të Komisionit.

16.8 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, çmon se përfundimi i Komisionit nuk është rrjedhojë e një vlerësimi tërësor të fakteve dhe interpretimit të drejtë të ligjit të posaçëm. Komisioneri Publik vëren se sipas legjislacionit që rregullon rastet e përfitimit të kredive të lehtësuara, neni 4 i ligjit nr. 9232, datë 13.05.2004, “Për programet sociale për strehimin e banorëve të zonave urbane”, i ndryshuar, përfitojnë strehim: (i) individët, që kanë mbushur moshën 18 vjeç dhe (ii) familjet e regjistruara në zyrat e gjendjes civile në njësitë e qeverisjes vendore, të cilat, në momentin e aplikimit, plotësojnë kushtet: a) nuk kanë në pronësi një banesë; b) zotërojnë sipërfaqe banimi nën normat e strehimit, të përcaktuara për atë kategori sociale dhe ekonomike, ku bëjnë pjesë këto familje, ose banojnë në banesa jashtë standardeve në fuqi; c) kanë mbetur të pastrehë, si rezultat i fatkeqësive natyrore. Sipas, pikës 2, të këtij neni, përfshihen në njërin nga shkronjat “a”, “b” dhe “c”, si më sipër, vetëm ato familje, që kanë të ardhura të pamjaftueshme. Ndërsa referuar kreut V, të këtij ligji “Banesat me kosto të ulët”, kategorizimi i familjeve, të pastreha, që përfitojnë banesa me kosto të ulët janë: a) familjet që në çastin e paraqitjes së kërkesës pranë strukturës përkatëse të njësisë së qeverisjes vendore nuk kanë në pronësi një banesë; b) familjet, që zotërojnë sipërfaqe banimi nën normat e strehimit; c) familjet, që kanë të ardhura brenda kufijve të përcaktuar në nenin 19¹⁹ të këtij ligji.

16.8.1 Nisur nga sa më sipër, në raport me aktet e administruara, rezultojnë se në pikat si më sipër, përfshihen vetëm ato familje që kanë të ardhura të pamjaftueshme dhe brenda kriterëve të përcaktuara nga ligji. Duke vlerësuar rastin në raport me kushtet financiare faktike të subjektit të rivlerësimit në momentin e aplikimit, rezultojnë se kjo normativë ligjore, nuk plotësohet nga ana e subjektit, pasi të ardhurat familjare të tij kanë qenë të larta. Në këtë konstatim, mbajmë në konsideratë gjithashtu, faktet si më poshtë:

(i) Subjekti i rivlerësimit nuk provoi nivelin e të ardhurave maksimale, të llogaritura dhe aprovuara nga Ministria që mbulonte fushën e strehimit në momentin e aplikimit të saj. Konstatohet se të ardhurat e familjes së subjektit të rivlerësimit, referuar praktikës së aprovimit të kredisë lehtësuese të vitit 2011 (afërsisht 170.000 – 190.000 lekë/muaj), rezultojnë më të larta se baza mbi të cilat ka vendosur Këshilli Bashkiak për raste të ngjashme (150.000 lekë). Referuar këtyre të dhënave për qëllimin e aplikimit, të ardhurat familjare për frymë të subjektit, rezultojnë më lartë në krahasim me përfituesit e tjerë.

(ii) Subjekti i rivlerësimit nuk arriti të shpjegojë dhe provojë, nëse organet shtetërore miratuese të kredisë së butë (Bashkia Fier), ishin në dijeni të vlerës së aksioneve të bashkëshortit të subjektit në shoqërinë “***” sh.p.k. Nga të dhënat e shoqërisë “***”, rezultojnë se kapitali themeltar i kësaj shoqërie prej 4.000.000 lekë, u rrit më tej në vitin 2004, edhe me shumën 3.000.000 lekë. Nga aktet e administruara, nuk provohet me ndonjë akt, zvogëlimi apo humbja e kapitalit themeltar, apo i aksioneve të personit të lidhur, bashkëshortit, në këtë

¹⁹ [2]. Kur banesa me kosto të ulët sigurohet përmes blerjes nga tregu, nëpërmjet një kredie hipotekore nga bankat e nivelit të dytë, me interesa të lehtësuara nga shteti, niveli maksimal i të ardhurave llogaritet nga Ministria që mbulon fushën e strehimit, bazuar në vlerat mesatare të shitblerjes së banesave në treg për çdo qytet, normat e strehimit, kushtet e kreditimit nga bankat e nivelit të dytë dhe treguesin e aftësisë paguese jo më shumë se 30 për qind [...].

shoqëri, në kohën e aplikimit për kredi të butë. Gjithashtu, subjekti nuk arriti të provojë pretendimet e saj mbi humbjet nga ky investim.

(iii) Shpjegimet e subjektit të rivlerësimit në lidhje me përgjegjësinë e Bashkisë Fier për ruajtjen e praktikës përkatëse të kredisë së butë, përfshirë këtu aplikimin e saj, mbetën deklarative dhe nuk shpjegojnë arsyet e mosdeklarimit të aplikimit në vitin 2010, para Komisionit, sikurse nuk dha shpjegime përse këto akte nuk mund të gjendeshin.

(iv) Për sa më sipër, ligji nr. 9232/2004, specifikisht kapitulli V i tij, qartësisht, përcakton kriteret që duhen plotësuar për banesat me kosto të ulët, përfshirë këtu edhe neni 19/2, pretenduar nga subjekti i rivlerësimit. Për më tepër, rezultoi se subjekti i rivlerësimit e ka shitur këtë banesë të përfituar nga programet sociale, megjithëse vijon të paguajë kredinë e butë²⁰, veprim juridik ky, i cili duket se bie ndesh me nenin 20/1²¹, të ligjit “Për programet sociale për strehimin e banorëve të zonave urbane”, i ndryshuar.

16.8.2 Duke përfunduar për sa më sipër, Komisioneri Publik vlerëson se subjekti i rivlerësimit ka qenë përfitues jashtë kriterëve ligjore të kredisë lehtësuese me statusin e familjes së pastrehë në qytetin e Fierit, në të njëjtën kohë që ushtronte detyrën e prokurorit në këtë qytet. Duket se ky përfitim është rrjedhojë e funksionit që ushtronte subjekti i rivlerësimit, duke rënë ndesh kështu me përmbushjen e standardeve të etikës profesionale. Kjo situatë e konstatuar, së bashku me çmimin në dukje preferencial si dhe shitjen e këtij aseti në kundërshtim me përcaktimet ligjore, parë në raport dhe me procedimet penale që subjekti i rivlerësimit ka ndjekur pas vitit 2011 ndaj Bashkisë Fier (trajtuar më gjerësisht në kriterin e aftësive profesionale), në një vlerësimin tërësor të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, çon drejt aplikimit të nenit 61, pika 5 e këtij ligji, duke konkluduar, se subjekti i rivlerësimit ka cenuar besimin e publikut dhe ndodhet në kushtet e pamundësisë për plotësimin e mangësive nëpërmjet programit të trajnimit.

17. Mosdeklarimi i aksioneve të bashkëshortit në masën 40% në shoqërinë “**” sh.p.k.**

17.1 Në *D.-Vett.*, subjekti rivlerësimit nuk rezultoi të ketë deklaruar posedimin në masën 40% të kuotave të bashkëshortit të saj në shoqërinë “****” sh.p.k.

17.2 Në *DV-2008*, personi i lidhur, bashkëshorti i subjektit, z. ***.***, ka deklaruar: Zotëroj 40% të aksioneve të shoqërisë “****” sh.p.k., e regjistruar me vendimin nr. ***, datë **.5.2004, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. *Vlera*: 4.000.000 lekë. *Burimi i krijimit*: të ardhura familjare të prindërve. Kjo shoqëri nuk kryen aktivitete që prej muajit maj 2007, dhe të ardhurat e saj janë 0 lekë. Zotërimin e 40% të aksioneve në këtë shoqëri, bashkëshorti i subjektit e ka deklaruar dhe në *DV-2009*, në deklaratën e plotësuar nga ai përpara fillimit të detyrës në funksionin e Drejtorit të Zyrës Rajonale të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, Fier.

17.3 Komisioni, për sa më sipër, bazuar në nenin 52 të ligjit nr. 84/2016, i ka kaluar barrën e provës subjektit të rivlerësimit, pasi ka konstatuar se: “... pavarësisht statusit pasiv të kësaj

²⁰ Për më tepër referohuni në *DV-2017*, në të cilën subjekti deklaroi shlyerjen e kredisë në shumën 143,730.60 lekë dhe ka për të shlyer shumën 1,670,487.22 lekë.

²¹ [...] “Kufizimet” 1. Familja, që ka përfituar banesë me kosto të ulët, nuk mund t’i kalojë të drejtat që ajo ka mbi këtë banesë të një person tjetër, apo ta lëshojë atë me qira gjatë periudhës së shlyerjes së kredisë [...].

shoqërie, krijimit të aksioneve para martese nga bashkëshorti i subjektit apo para fillimit të detyrës si magjistrate, si dhe mospërfitimit të të ardhurave nga kjo shoqëri, subjekti dhe bashkëshorti kanë pasur detyrimin për deklarimin në Deklaratën “Vetting” të kuotës prej 40%, të aksioneve në shoqërinë “***” sh.p.k.”. Subjekti nuk arriti të provojë mundësitë financiare të bashkëshortit për krijimin e kapitalit si ortak i shoqërisë ..., në vlerën 4.000.000 lekë”.

17.4 Në përgjigje të rezultateve të hetimit, subjekti ka deklaruar se: “... mosdeklarimi në Deklaratën “Vetting” prej bashkëshortit në cilësinë e personit të lidhur ... ka ardhur prej kuptimit që unë i kam bërë tagrave të disponimit në lidhje me këtë pasuri dhe nuk kam pasur si qëllim fshehjen e tyre, pasur parasysh që kjo shoqëri është deklaruar në DV prej tij. Duke qenë se shoqëria ku janë investuar këto aksione nuk ka pasur aktivitet që prej vitit 2007, dhe nuk ka gjeneruar të ardhura, duke bërë që ky të jetë një investim i dështuar, unë nuk kam vlerësuar se duhej deklaruar duke e konsideruar një pasuri e humbur dhe që nuk ekziston më... ... investimi nga ana e bashkëshortit tim në këtë shoqëri e ka burimin nga të ardhurat familjare të tij, të realizuara nga emigracioni i babait të tij... Në lidhje me të ardhurat e krijuara nga emigracioni nga vjehri im ***.***, gjendem në pamundësi objektive për të siguruar dokumentacion...”.

17.5 Komisioni, pasi ka vlerësuar shpjegimet e dhëna nga subjekti i rivlerësimit, ndër të tjera, ka arritur në përfundimin se: “... Shoqëria ku janë investuar këto aksione nuk ka pasur aktivitet që prej vitit 2007 dhe nuk ka gjeneruar të ardhura. Sipas konfirmimeve të institucioneve shtetërore kjo shoqëri ka kaluar me status “pasiv” prej vitit 2016... Veprimtaria tregtare e personit të lidhur nuk lidhet me subjektin e rivlerësimit dhe as me ushtrimin e detyrës së tij. Bashkëshorti i subjektit ka vepruar si tregtar në mënyrë të pavarur nga subjekti i rivlerësimit që nga momenti i krijimit të kësaj shoqërie në vitin 2004... Në këtë rast, subjekti i rivlerësimit nuk plotëson kushtet për ta konsideruar mosdeklarimin e transaksionit si fshehje të pasurisë, në kuptim të procesit të rivlerësimit, si dhe asnjë nga kushtet e tjera të parashikuara në nenin 33, pika 5 e ligjit nr. 84/2016. Investimi i kryer nga ana e bashkëshortit të subjektit në këtë shoqëri është deklaruar se e ka burimin nga të ardhurat familjare të tij... Për sa më sipër, trupi gjykues vlerëson se në lidhje me burimin e ligjshëm të të ardhurave nga emigracioni jemi në kushtet e zbatimit të nenit 32, pika 2 e ligjit nr. 84/2016. Nisur edhe nga fakti se kontributi i bashkëshortit të subjektit në këtë shoqëri ka qenë në vitin 2004, shumë kohë para martese me subjektin e rivlerësimit, trupi gjykues nuk mund të penalizojë subjektin e rivlerësimit në kuadrin e procesit të rivlerësimit.

17.6 **Komisioneri Publik**, në vlerësim të situatës së përshkruar më sipër, mbështetur edhe në Rekomandimin e ONM-së, ndan qëndrim të ndryshëm me përfundimin e arritur nga Komisioni. Nga aktet në dosje, në të kundërt sa pretendon subjekti i rivlerësimit se kjo shoqëri nuk ka gjeneruar fitime për familjen e saj, rezulton se prej kësaj shoqërie janë përfituar të ardhura në formë page deri në vitin 2010, prej personave të tjerë të lidhur me subjektin, kunati, z. ***.***, dhe bashkëjetuesja e këtij të fundit, znj. ***.***. Rezulton se të ardhurat e përfituara nga kjo shoqëri deklarohen nga subjekti i rivlerësimit si një nga burimet e ligjshme të të ardhurave të këtyre personave për të krijuar shumat e dhuruara subjektit, sikundër është trajtuar edhe më sipër në këtë ankim. Gjithashtu, pretendimi i subjektit të rivlerësimit se

përgjegjësia për çregjistrimin e aktivitetit të shoqërisë është e organeve tatimore, nuk gjendet i mbështetur në legjislacionin në fuqi.

17.6.1 Për sa i përket burimit të ligjshëm të krijimit të të ardhurave të investuara në këtë shoqëri, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar se të ardhurat e vjehrrit nga emigracioni janë të ardhura nga punësimi informal dhe si të tilla, ato nuk konsiderohen si burime të ligjshme në kuptim të ligjit nr. 84/2016. Edhe vetë Komisioni, në analizën financiare të kryer të personit tjetër të lidhur ***.**, arsyeton se: “... nuk i ka përfshirë të ardhurat nga emigracioni në mesin e burimeve të ligjshme, për sa kohë që nuk provohet as shuma e të ardhurave të realizuara dhe as ligjshmëria e tyre në kuptim të nenit D, pika 3 e aneksit të Kushtetutës”.

17.6.2 Për sa më sipër, Komisioneri Publik vlerëson se subjekti i rivlerësimit dhe personi i lidhur me të nuk arrijnë të provojnë të kundërtën e barrës së provës, duke u ndodhur në kushtet e deklarimit të pasaktë dhe të pamjaftueshëm, në kuptim të nenit D, të aneksit të Kushtetutës dhe ligjit nr. 84/2016.

18. Pasuri e llojit autoveturë “Audi”

18.1 Në D. -Vett., subjekti i rivlerësimit ka deklaruar: Automjet tip “Audi”, blerë në vlerën 4.800 euro në datën **.2.2004, i regjistruar në datë **.8.2004. Burimi i krijimit: të ardhurat nga paga si administrator i shoqërisë “****” sh.a., dhe të ardhura familjare. Ky automjet është blerë nga bashkëshorti përpara fillimit të detyrës sime si prokurore. Në lidhje me këtë shihni vërtetimin nga sigurimet shoqërore, që ka të përcaktuar vetëm sigurimet e derdhura. Paga ka qenë 70.000 lekë.

18.2 Në deklaratën para fillimit të detyrës, dorëzuar nga subjekti pranë ILDKPKI-së në vitin 2008, bashkëshorti i subjektit ka deklaruar: autoveturë tip “Audi A4”, viti i prodhimit 1997, me targë **, blerë në vitin 2004. Nga të ardhurat personale (pagesë pune). Paga aktuale 50.000 lekë. *Vlera: 300.000 lekë.*

18.2.1 Të njëjtin deklaram ka bërë dhe bashkëshorti i subjektit pranë ILDKPKI-së në vitin 2009, si subjekt deklarues në pozicionin e Drejtorit të Zyrës Rajonale të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, Fier.

18.3 Komisioni, në përfundim të hetimit administrativ, i ka kaluar barrën e provës subjektit të rivlerësimit lidhur me këtë pasuri, pasi ka konstatuar²²: *Duket se subjekti nuk ka deklaruar saktë të ardhurat mujore të bashkëshortit të përfituar si administrator i shoqërisë “****” sh.a. Subjekti duhet të provojë mundësitë financiare të bashkëshortit për blerjen e kësaj pasurie automjet.*

18.4 Në përgjigje të rezultateve të hetimit administrativ, subjekti, ndër të tjera, ka deklaruar se: “... Konstatimi juaj për sa i përket kontributeve shoqërore që i referohen pagës minimale për efekt fiskal qëndron, por unë në asnjë moment nuk e kam deklaruar vlerën e 70.000 lekëve si pagë për të cilën janë derdhur kontributet shoqërore, përkundrazi kam sqaruar se një pjesë e kësaj page është marr “Cash”. Në sqarimet e mia, në pyetësorin nr. 2, kam sqaruar në atë

²² Komisioni ka konstatuar se: “Në Deklaratën Vetting subjekti ka deklaruar se burim për blerjen e kësaj pasurie (automjet tip “Audi”), regjistruar në datë **.8.2004, në vlerën e 4.800 euro, kanë shërbyer të ardhurat e përfituara nga bashkëshorti si administrator në shoqërinë “****” sh.a., në vlerën e 70.000 lekëve. Bazuar në të dhënat e sigurimeve shoqërore, kontributet e derdhura nga shoqëria nuk i përkojnë kësaj page të deklaruar nga subjekti, por pagës minimale për efekt fiskal.

periudhë kohe bashkëshorti im ka qenë në punë të ndryshme, por ka qenë punësim informal. Ky punësim i bashkëshortit ka qenë përpara se unë të krijoja lidhje me të dhe se të ardhurat e krijuara nga ky punësim nuk kanë shërbyer për të krijuar kursime apo për të kontribuar në blerjen e ndonjë pasurie gjatë bashkësisë ligjore...”.

18.5 Komisioni, për sa më sipër, ka arsyetuar se: [...] *problematikat të cilat lidhen me pasuritë e personit të lidhur të krijuara para martesës me subjektin e rivlerësimit nuk konsiderohen se mund të mjaftojnë si shkaqe objektive dhe proporcionale të vendosura në këtë proces për të ngarkuar drejtpërdrejt me masë disiplinore subjektin e rivlerësimit [...].*

18.6 **Komisioneri Publik**, bazuar dhe në Rekomandimin e ONM-së, ndan vlerësim të ndryshëm nga Komisioni lidhur me burimin e ligjshëm të pasurisë “autoveturë”. Nga hetimi administrativ i Komisionit ka rezultuar se vërtetimi i lëshuar nga ISSH²³ për pagën e përfituar nga shoqëria “***” sh.a., nga personi i lidhur, në rolin e administratorit të shoqërisë, në të cilën konfirmohet paga mujore në shumat 10.000-14.000 lekë, nuk përputhet me pagën e deklaruar nga subjekti i rivlerësimit në vlerën 70.000 lekë. Në këto kushte, rezulton se subjekti i rivlerësimit ka kryer deklaram të pasaktë lidhur me të ardhurat nga paga të personit të lidhur, të cilat kanë shërbyer për blerjen e pasurisë “autoveturë”. Pretendimet e subjektit lidhur me përfitimin e diferencës së pagës në *cash*, gjenden të pambështetura.

IV. B Kontrolli i figurës

19. Kontrolli i figurës, si një ndër tri kriteret e rivlerësimit kalimtar, ka për qëllim identifikimin e atyre subjekteve që kanë kontakte të papërshtatshme²⁴ me persona të përfshirë në krimin e organizuar²⁵ apo atyre që kanë kryer deklaram të pasaktë²⁶ të të dhënave, sipas përcaktimeve të nenit DH të aneksit të Kushtetutës dhe Kreut V të ligjit nr. 84/2016.

20. Kontrolli i figurës bazohet në deklaratën që plotësohet dhe dorëzohet nga vetë subjekti dhe prova të tjera, përfshirë vendimet e gjykatave shqiptare dhe të huaja²⁷. DSIK, bazuar në nenin 39, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, me anë të raportit mbi kontrollin e figurës nr. *** prot., datë *.10.2017, ka referuar: “Përshtatshmërinë për vazhdimin e detyrës të subjektit të rivlerësimit, znj. Mariola *** Mërtiri”, raport i deklasifikuar plotësisht, pas kërkesës së Komisionit për përditësim dhe deklasifikim informacioni.

21. Komisioni, në cilësinë e organit që ka autoritetin kushtetues për të ushtruar kontroll të plotë mbi procesin e verifikimit të figurës, si dhe për të pasur akses në gjitha materialet përkatëse, ka hetuar dhe ka vlerësuar rrethanat dhe faktet, të ndërlidhura këto edhe me të dhënat e dala nga kontrolli i pasurisë, duke administruar dy *gjetje* (respektivisht nr. *** prot., datë

²³ Referohuni vërtetimit nr. *** prot., datë *.1.2017, të ISSH-së, depozituar nga vetë subjekti pranë ILDKPKI-së.

²⁴ Referuar pikës 6, të nenit 3, të ligjit nr. 84/2016, “kontakt i papërshtatshëm” është një takim, komunikim elektronik ose çfarëdo mënyre tjetër takimi i qëllimshëm, që nuk është në pajtim me ushtrimin e detyrës nga subjekti i rivlerësimit...

²⁵ Referuar pikës 15, të nenit 3, të ligjit nr. 84/2016, “person i përfshirë në krimin e organizuar” është çdo person që është dënuar ose proceduar penalisht... me përjashtim të rastit kur është deklaruar i pafajshëm me vendim gjyqësor të formës së prerë.

²⁶ Sipas nenit DH, pika 4, paragrafi dy: “Nëse subjekti i rivlerësimit përpiqet të bëjë deklarime të pasakta, ose të fshehë kontakte me persona të përfshirë në krimin e organizuar, zbatohet prezumimi në favor të masës disiplinore të shkarkimit dhe subjekti ka detyrimin të provojë të kundërtën”.

²⁷ Paragrafi i dytë i nenit DH të aneksit të Kushtetutës.

7.2022 dhe nr. * prot., datë **.10.2022), të paraqitura nga vëzhguesi ndërkombëtar i ONM-së.

22. Komisioni, në referencë të përcaktimeve të nenit B, pika 3, germa “b”, të aneksit të Kushtetutës dhe nenit 49, pika 10, e ligjit nr. 84/2016, i ka çmuar *gjetjet*²⁸ së bashku me shtojcat e tyre, në cilësinë e provës, që dëshmojnë një fakt dhe rrethanë të vlefshme për qëllim të procesit të rivlerësimit, duke u njohur me të dhënat, paraqitur në mënyrë të përmbledhur, si më poshtë:

22.1 Mosdeklarimi i kontaktit të papërshtatshëm në formularin e DSIK-së, të shtetasit z. ***.*** alias ***.*** Nga aktet e dorëzuara nga subjekti i rivlerësimit për çështje eventuale të lidhura me konfliktin e interesit, sipas informacionit të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë, Fier²⁹, ka rezultuar se subjekti i rivlerësimit, me vendimin “Për zëvendësimin e Prokurorit”, të datës **.3.2015, të Drejtuesit të Prokurorisë Fier, është caktuar për të ndjekur procedimin penal nr. ***/2012, regjistruar për veprën penale “Pastrim i produkteve të veprës penale”, parashikuar nga neni 287, i K. Penal.

22.1.1 Në datën **.4.2015, subjekti i rivlerësimit, bazuar në nenin 26/1, lidhur me nenin 17, germa “a”, të K. Pr. P., ka paraqitur para Drejtuesit të Prokurorisë Fier kërkesën për heqje dorë nga hetimi i procedimit penal nr. ***/2012³⁰, duke parashtruar, ndër të tjera, arsyet se: “... dyshohet se shtetasi ***.*** (***.***), ka kryer veprimtari kriminale jashtë territorit të Shqipërisë dhe paratë e fituara nga kjo veprimtari dyshohet të jenë investuar në biznese në Shqipëri... Nga ana ime dhe e bashkëshortit tim, është lidhur kontrata noteriale... për blerjen e një sendi në të ardhmen, të një Apartamenti me sip. ndërtimore 95 m²... Fier. Kjo kontratë është lidhur ndërmjet nesh dhe shtetasit ***.***, kunat i shtetasit ***.*** (***.***), ndërsa kontrata përfundimtare e blerjes së apartamentit është lidhur me shtetasin ***.*** (***.***)³¹. Pavarësisht ekzistencës së faktit penal, për shkak të kësaj marrëdhënie kontraktuale, çmoj se çdo lloj vendimmarrje e imja, për arsyet e cituara, do të dukej si e njëanshme”. Kjo kërkesë është pranuar nga Drejtuesi i Prokurorisë Fier, në datën **.4.2015.

22.2 Kontakte të papërshtatshme faktike. Nga aktet e administruara në dosje të Komisionit, ka rezultuar se subjekti i rivlerësimit dhe personi i lidhur me të, bashkëshorti³², kanë lidhje të hershme familjare dhe biznesi, direkte ose të tërthorta me anë të familjarëve ose krushqisë (të afërm të subjektit - ***.***, ***.*** dhe ***.***³³), me shtetasit ***.***, ***.***, dhe ***.***, së paku që prej vitit 2004, vitit 2007, vitit 2010, dhe më pas. Këta të fundit (shtetasit

²⁸ Për më tepër referohuni përmbajtjes së dy *gjetjeve*, si dhe anekseve përkatëse, bashkëlidhur tyre, administruar në dosjen e Komisionit.

²⁹ Për më tepër referohuni shkresës nr. *** prot., datë **.10.2021, të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë, Fier.

³⁰ Referuar vendimit nr. ***, datë **.10.2014, të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, dokument bashkëlidhur gjetjes së ONM-së, rezulton se shtetasi ***.*** (***.***) ka qenë i shpallur në kërkim ndërkombëtar për efekt të një dënimi penal të formës së prerë (për veprën penale të “Prostitucionit dhe pjesëmarrje në organizata kriminale me qëllim trafikimin e drogës”), në shtetin italian, së paku prej vitit 2009. Ky shtetas është arrestuar në datë **.1.2014 në Fier dhe me vendimin e formës së prerë nr. ***/2014 të Gjykatës së Apelit Vlorë është lejuar ekstradimi i këtij shtetasi për në Republikën e Italisë.

³¹ Referuar përmbajtjes së kontratës së datës **.4.2012, shtetasi ***.*** ka vepruar si përfaqësues me prokurë në emër të palës shitëse.

³² Referuar dokumenteve bashkëlidhur gjetjeve të ONM-së, rezulton se bashkëshorti i subjektit për një periudhë kohe, së paku prej vitit 2018, ka qenë i punësuar me rol drejtues/pagë të konsiderueshme pranë shoqërisë “*****” sh.p.k., me aksioner themelues shtetasin ***.***.

³³ Referuar përmbajtjes së formularit të DSIK-së, anëtarët e familjes në kontakt të mundshëm, të papërshtatshëm me anëtarë të kriminit të organizuar, përfshijnë krushqinë deri në nivel të dytë (vjehtëri dhe kunati/kunata).

., ***.*** dhe ***.***), kanë krijuar shoqëri të ndryshme, të cilët së bashku (personat fizikë dhe ata juridikë), po hetohen prej SPAK prej korrikut 2020 (procedimi penal nr. ***/2020), e më tej në nëntor 2020 (procedimi penal nr. ***/2020), në kuadër të së ashtuquajturës “*afëra e inceneratorëve*”³⁴.

22.3 Përdorimi i automjeteve. Përveç identifikimit të kontakteve dhe konstatimit të ndërthurjeve të vazhdueshme të interesave privatë e familjarë të subjektit të rivlerësimit, personit të lidhur, me këta persona të proceduar penalisht, nga aktet e administruara ka rezultuar se subjekti i rivlerësimit dhe personi i lidhur me të, bashkëshorti, kanë pasur në përdorim automjetet në pronësi të shtetasve ***.***, ***.***, apo shoqërive të krijuara prej tyre, gjatë viteve 2019 – 2020, përkatësisht automjetin me targë: *** dhe automjetin me targë: ***.

22.4 Për sa më sipër, Komisioni, bazuar në nenin 52 të ligjit nr. 84/2016, i ka kaluar barrën e provës subjektit të rivlerësimit, lidhur me dy çështje: (i) Mosdeklarimin e një kontakti të papërshtatshëm të vitit 2012, dhe (ii) Marrëdhëniet e vazhdueshme shoqërore, familjare e të biznesit, të subjektit të rivlerësimit, personit të lidhur dhe krushqisë të tyre, me persona dhe shoqëri të hetuara nga SPAK, përfshirë personat e shpallur në kërkim nga autoritetet.

22.5 Subjekti i rivlerësimit, në përgjigje të barrës së provës, ndër të tjera, ka dhënë shpjegime se³⁵:

(i) Në lidhje me mosdeklarimin e kontaktit të papërshtatshëm të vitit 2012, subjekti ka parashtruar se: “... edhe nëse ky do të konsiderohej kontakt në kuptim të ligjit, nga ana ime deklarimi i tij nuk do të sillte asnjë problem, duke qenë se edhe nëse do të kishte ekzistuar, ai do të përbënte një kontakt rastësor të personit tim të lidhur, për shkak të kësaj marrëdhënie kontraktuale dhe jo njohje e familjes time”;

(ii) Në lidhje me kontaktet e papërshtatshme faktike, subjekti ka parashtruar se: “... Lidhja e vetme e imja dhe bashkëshortit tim ndërmjet personave të cituar ***.***, ***.***, dhe ***.***, është ajo me shtetasen ***.***. Sikurse kam sqaruar në përgjigje të pyetësorit standard, shtetasja ***.*** është bashkëjetuesja e kunatit tim... dhe bashkëjetojnë prej vitit 2004.... kjo lidhje është ndërprerë plotësisht prej momentit kur unë kam rënë në dijeni se ndaj saj ishin zhvilluar hetime dhe ishte nxjerrë një masë sigurimi... Ngjarjet e ndodhura në dhjetor të 2021 apo aktualisht nuk mund të afektojnë kriterin e figurës sime...”;

(iii) Në lidhje me punësimin e bashkëshortit (pranë shoqërisë “****” sh.p.k., prej vitit 2018), subjekti ka parashtruar se: “... Bashkëshorti im, shtetasi ***.***, ka qenë i punësuar pranë shoqërisë... në pozicionin e drejtorit të sigurisë. Ky pozicion pune nuk ka funksione drejtuese, pasi nuk gëzon asnjë kompetencë vendimmarrëse...Punësimi i bashkëshortit tim te kjo shoqëri nuk është kryer nga shtetasi ***.***”;

(iv) Në lidhje me përdorimin e automjeteve, subjekti ka parashtruar se: “... Në drejtim të Malit të Zi (për shkak të një aktivitet zyrtar), kemi udhëtuar me mjetin me targë ***... Sqaroj se unë

³⁴ Për më tepër referohuni informacionit të përcjellë nga SPAK drejtuar Komisionit dhe ONM-së, me shkresat nr. *** prot., datë **.6.2022; nr. *** prot., datë **.6.2022 dhe shkresa me nr. *** prot., datë **.11.2022, si dhe gjetjeve të ONM-së, së bashku me shtojcat përkatëse bashkëlidhur.

³⁵ Për më tepër referohuni shpjegimeve të dhëna nga subjekti i rivlerësimit në përgjigje të rezultateve të hetimit.

*nuk e kam përdorur personalisht në asnjë rast mjetin e sipërcituar, por vetëm kam udhëtuar si pasagjere në datën **.1.2019... Automjeti me targë: *** ka qenë në përdorim nga kompania “***” sh.p.k., ku bashkëshorti ka qenë i punësuar... Sikurse rezultoi nga të dhënat e administruara nga ana juaj, mjetet me targa... janë përdorur në vitet 2019 dhe 2020 vetëm një herë, shumë kohë përpara kohës së procedimeve të këtyre personave”.*

22.6 Komisioni, pasi i ka gjetur të drejta të gjitha shpjegimet e subjektit, duke i bërë pjesë edhe të arsytimit të tij³⁶, ndër të tjera, për vlerësimin në tërësi për kriterin e figurës, ka arritur në përfundimin se: [...] *Subjekti i rivlerësimit për shkak të marrëdhënieve familjare, ka lidhje me shtetasin ***.*** (kunati i subjektit), dhe bashkëjetuesen e tij ***.*** Në asnjë rast apo rrethanë nuk u konstatua që subjekti apo bashkëshorti i saj kanë pasur kontakte me këta persona pas regjistrimit të procedimit penal ndaj tyre. Gjithashtu në asnjë rast të vetëm nuk u konstatuan kontakte të papërshtatshme të subjektit apo bashkëshortit të saj me personat ***.*** (***.*** - shën. im), ***.*** dhe ***.*** [...³⁷].*

23. Komisioneri Publik, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, çmon se përfundimi i Komisionit nuk është rrjedhojë e një vlerësimi tërësor të fakteve dhe interpretimit të drejtë të ligjit të posaçëm. Duket se Komisioni, në vlerësimin e kriterit të figurës, mbështetet në një interpretim të ngushtë dhe formal të dispozitave ligjore të zbatueshme, duke iu referuar nenit 3, të ligjit nr. 84/2016 - për rastin e kontaktit të papërshtatshëm të vitit 2012, dhe momentit të fillimit të procedimit penal nga ana e SPAK - për personat (dhe shoqëritë tregtare të krijuara prej tyre), që janë konstatuar si kontakte të papërshtatshme faktike të subjektit të rivlerësimit dhe personave të lidhur me të.

23.1 Komisioneri Publik, në analizë të të gjithë fakteve dhe rrethanave të dala nga hetimi administrativ, vlerëson se interpretimit që Komisioni i ka bërë normës kushtetuese, nenit DH, të aneksit të Kushtetutës dhe dispozitave të ligjit nr. 84/2016, nuk vjen në harmoni me vetë qëllimin e procesit të rivlerësimit, të shprehur në nenin 179/b, të Kushtetutës dhe në nenin 1 të ligjit nr. 84/2016, i cili është garantimi i funksionimit të shtetit të së drejtës, pavarësisë së sistemit të drejtësisë dhe rikthimi i besimit të publikut tek institucionet e këtij sistemi. Duke mbajtur në konsideratë rëndësinë që ka ky proces në rikthimin e besimit të publikut, i cili gjen vend në vetë qëllimin dhe frymën e ligjit nr. 84/2016, në lidhje me kontrollin e figurës, procesi i rivlerësimit synon që të identifikojë ata subjekte rivlerësimi, të cilët, nga faktet dhe rrethanat e dala, rezultojnë se janë të papërshtatshëm për vijimin e detyrës. Në këtë vështrim, Komisioni në asnjë moment nuk ka arsyetuar dhe vlerësuar nëse rrethanat e dala, paraqitur si *gjetje* nga vëzhguesi ndërkombëtar, përbëjnë bazë të mjaftueshme brenda përcaktimeve të nenit 61 të ligjit nr. 84/2016.

23.2 Duke iu rikthyer analizës së fakteve dhe rrethanave të dala nga hetimi administrativ i rastit objekt ankimi, në vëmendje të përmbajtjes së aktit Rekomandim dhe *gjetjeve* të ONM-së, rezultoi se subjekti i rivlerësimit nuk ka arritur të provojë të kundërtën e barrës së provës lidhur me mosdeklarimin e kontaktit të papërshtatshëm të saj/personit të lidhur me të,

³⁶ Për më tepër referohuni “Vlerësimi të Komisionit” për pikën 1.5, f. 39; f. 41 dhe f. 43, të vendimit.

³⁷ Për më tepër referohuni në pikën 1.6, f. 43, të vendimit të Komisionit.

bashkëshortit, me shtetasin ***.*** (***.***), në prill të vitit 2012, sikurse e kërkon ligji nr. 84/2016, sipas shtojcës nr. 3 – “*Deklarata për Kontrollin e Figurës*”. Shpjegimet e dhëna nga subjekti i rivlerësimit nuk gjenden të bazuara në provat e administruara, pasi:

Referuar përmbajtjes së kërkesës të subjektit të rivlerësimit të datës **.4.2015, për dorëheqje nga hetimi i procedimit penal nr. ***/2012, rezulton se subjekti ka pasur dijeni të plotë, si për faktin e problemeve ligjore me drejtësinë të shtetasit ***.*** (shtetas i cili për qëllim të procesit të rivlerësimit, përfshihet në përcaktimin e pikës 15³⁸, të nenit 3, të ligjit nr. 84/2016), ashtu dhe për faktin e kontaktit me këtë person, në muajin prill të vitit 2012, kohë në të cilën, personi i lidhur me subjektin, bashkëshorti, hyjnë në marrëdhënie kontraktuale me të. Rrethanat dhe arsyet e këtij kontakti, rezultojnë në kujtesën e subjektit të rivlerësimit, i cili në kërkesën për dorëheqje nga procedimi penal me këtë shtetas, parashtron se: “... *Nga ana ime dhe e bashkëshortit tim, është lidhur kontrata noteriale... për blerjen e një sendi në të ardhmen ... Kjo kontratë është lidhur ndërmjet nesh dhe shtetasit ***.***, kunat i shtetasit ***.*** (***.***), ndërsa kontrata përfundimtare e blerjes së apartamentit është lidhur me shtetasin ***.*** (***.***). Pavarësisht ekzistencës së faktit penal, për shkak të kësaj marrëdhënie kontraktuale, çmoj se çdo lloj vendimmarrje e imja, për arsyet e cituara, do të dukej si e njëanshme*”.

Duket se subjekti i rivlerësimit, në momentin e paraqitjes së kësaj kërkesë për dorëheqje nga çështja penale, nuk e shihte pozicionin e saj të shikëputur, sikundër ka pretenduar për të njëjta rrethana gjatë hetimit administrativ, lidhur me kontaktin e papërshtatshëm. Për më tepër, duket se pretendimet e subjektit të rivlerësimit se ajo dhe bashkëshorti i saj nuk kanë pasur në asnjë rast kontakt me shtetasin ***.*** (***.***), nuk gjendet i bazuar referuar përmbajtjes së kontratës së prillit 2012³⁹.

23.3 Për sa më sipër, rezulton se subjekti i rivlerësimit e ka plotësuar me mangësi shtojcën nr. 3, “*Deklarata për kontrollin e figurës*”, pasi nuk ka deklaruar kontaktin me një person të përfshirë në krimin e organizuar, si dhe shkëmbimin/shitblerjen e pasurisë ndërmjet tyre (Shtojca 3 e ligjit nr. 84/2016, pjesa 5, gerrat “d⁴⁰” dhe “e⁴¹”). Në referencë të legjislacionit të sipërcituar, Komisioneri Publik çmon se vlerësimi i Komisionit në këtë rast ka qenë i mangët, në raport me faktet e rrethanat e çështjes dhe shpjegimet e dhëna nga subjekti i rivlerësimit, nën dritën e përcaktimeve të nenit 38, të ligjit nr. 84/2016. Bazuar në jurisprudencën e Kolegjit⁴², i cili ka mbajtur qëndrimin se: [...] *kontrolli për figurën bazohet në dy komponentë komplementarë të njëri-tjetrit, në elementin përmbajtësor të këtij kontrolli, i cili është konstatimi i ekzistencës së kontaktit të papërshtatshëm, si dhe në elementin formal që është konstatimi i plotësisë dhe besueshmërisë së deklarimit [...], vlerësohet se subjekti i*

³⁸ “Person i përfshirë në krimin e organizuar” është çdo person që është dënuar ose proceduar penalisht brenda ose jashtë territorit të RSH-së, për një nga veprat e parashikuara në pikën 1, të nenit 3, të ligjit nr. 10192, datë 3.12.2009....

³⁹ Sipas kësaj kontrate noteriale, rezulton përmbajtja: “*Sot në Fier, më dt. ** Prill 2012... , para meje Noterit ***.***, në zyrën noteriale të ndodhur pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier, u paraqiten personalisht shtetasit me cilësinë e palëve të poshtëshënuara...*”.

⁴⁰ Referuar shtojcës nr. 3, pjesa 5, “Të dhëna për sigurinë”, në germen “d”, shtrohet pyetja: “*A jeni në dijeni që një nga anëtarët e familjes (me termin “anëtar familjeje”, do të kuptohet bashkëshortja/bashkëshorti i tij, i afërti deri në shkallë të katërt ose krushqi deri në shkallë të dytë...) suaj ka pasur kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar*”?

⁴¹ Referuar shtojcës nr. 3, pjesa 5, “Të dhëna për sigurinë”, në germen “e”, shtrohet pyetja: “*A keni pranuar/shkëmbyer para, favore, dhurata ose pasuri me një person të përfshirë në krimin e organizuar*”?

⁴² Për më tepër referohuni në vendimin (JR) nr. 30/2019.

rivlerësimit/personi i lidhur me të, kanë pasur një kontakt të papërshtatshëm, për të cilin, subjekti i rivlerësimit, ka pasur detyrimin ligjor ta deklaronte sipas shtojcës nr. 3, të ligjit nr. 84/2016. Mosdeklarimi i këtij kontakti ka shkaktuar pasaktësi në plotësimin e këtij formulari, në kuptim të nenit 39 të ligjit nr. 84/2016. Ky fakt përbën një të metë, i cili në këndvështrim të nenit 61, pika 3 e ligjit nr. 84 /2016 dhe të nenit DH, pika 3 e aneksit të Kushtetutës, mund të konsiderohet si deklarim i pamjaftueshëm për kriterin e kontrollit të figurës.

23.4 Komisioneri Publik ndan vlerësim të ndryshëm me Komisionin edhe për faktet dhe rrethanat e konstatuara për ***kontaktet e papërshtatshme faktike*** (shtetasit ***.***, ***.***, ***.***, dhe ***.***), ***punësimi i personave të lidhur të subjektit në kompani të krijuara nga këta shtetas, përdorimi i automjeteve, udhëtimet*** etj.. Duke u bazuar në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së, përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar dhe jurisprudencës së Kolegjit, çmojmë se përfundimi i Komisionit është rrjedhojë e një vlerësimit të mangët, i pabazuar në prova dhe interpretimit të drejtë të ligjit të posaçëm.

23.5 Komisioni në vlerësimin e rastit, duket se është bazuar edhe në momentin procedural të regjistrimit të hetimit penal nga ana e SPAK-ut, si dhe regjistrimit të emrave të personave fizikë dhe ata juridikë, në kuadër të këtyre hetimeve, duke arritur, ndër të tjera, në përfundimin: *se në asnjë rast apo rrethanë nuk u konstatua që subjekti apo bashkëshorti i saj kanë pasur kontakte me këto persona pas regjistrimit të procedimit penal ndaj tyre.*

23.6 Referuar jurisprudencës së Kolegjit (vendimit (JR) nr. 5/2019, 30/2019 etj.), deri më tani, kjo gjykatë ka mbajtur qëndrimin, se lidhur me mjaftueshmërinë dhe vërtetësinë e deklarimit, për sa i përket aspektit përmbajtësor të kontrollit të figurës, afati i tij mund të shtrihet edhe përpara datës ** janar 2012, pra edhe përpara afatit me pikënisje datën ** janar 2012, përcaktuar sipas pikës 2, të nenit Dh, të aneksit të Kushtetutës. Nisur nga kjo praktikë, për qëllim të procesit të rivlerësimit, referuar nenit 179/b, të aneksit të Kushtetutës, do të përbënte një vlerësim logjik, objektiv dhe proporcional, nëse kontrolli për kontakte të papërshtatshme, kur ato provohen me prova të besueshme dhe të mjaftueshme, do të shtrihet edhe pas datës së deklarimit/plotësimit të shtojcës nr. 3, të ligjit nr. 84/2016. Në këtë vështrim, duket se ka qenë edhe vlerësimi i Kolegjit në vendimin (JR) nr. 7/2020, ku, ndër të tjera, ka mbajtur qëndrimin se: [63.] ... *Vetë përcaktimi i këtij afati me pikënisje datën ** janar 2012 dhe pikë fundore datën e deklarimit sipas ligjit, konfirmon më së miri se, në lidhje me këtë periudhë kohore, do të vlerësohet saktësia dhe vërtetësia e deklarimeve të subjektit të rivlerësimit, një ndër elementet e përcaktuara në objektin e kontrollit të figurës sipas nenit 34 të ligjit nr. 84/2016 **dhe jo ekzistenca e kontakteve të papërshtatshme** [...].*

23.7 Komisioni, si organi që ka autoritetin kushtetues për kontrollin dhe vlerësimin e kriterit të figurës, ekzistencën e kontakteve të papërshtatshme faktike, të subjektit të rivlerësimit dhe/ose personave të lidhur me të, e ka administruar në formën e *gjetjeve* (së bashku me shtojcat e tyre), paraqitur nga ana e vëzhguesit ndërkombëtar, në cilësinë e provës që dëshmon faktin, rrethanën apo standardin ligjor të parashtruar në të, administruar në bazë të nenit 49, pika 10, të ligjit nr. 84/2016. Në shqyrtim të këtyre akteve, rezulton se, ndryshe nga sa ka vlerësuar Komisioni, subjekti i rivlerësimit dhe personi i lidhur me të, bashkëshorti, kanë pasur marrëdhënie jo vetëm sociale e familjare, por edhe biznesi dhe punësimi me z. ***.***,

., ***.*** dhe ***.***, të gjithë këta të hetuar nga SPAK për akuza të krimit të organizuar, në kuadër të të ashtuquajturës “*afera e inceneratorëve*”⁴³. Referuar gjetjeve, në mënyrë të përmbledhur, rezultojnë rrethanat si më poshtë⁴⁴:

(i) Në janar të vitit 2016, subjekti i rivlerësimit dhe bashkëshorti i saj kanë udhëtuar së bashku me shtetasen ***.*** Në përgjigje të pyetësorit standard, subjekti i rivlerësimit ka deklaruar se ka udhëtuar në drejtim të Vjenës në vitin 2018, për të vizituar kunatin për qëllime shëndetësore;

(ii) Në vitin 2018, shoqëritë “***.***” sh.p.k., dhe “***” sh.p.k., në pronësi të shtetasve ***.***, dhe ***.***, si dhe shoqëria “*** Fier” sh.p.k., administruar nga ***.***, referohen në mediat publike, si të përfshira në korrupsion në çështjen e inceneratorëve;

(iii) Në janar të vitit 2019, subjekti i rivlerësimit ka përdorur automjetin në pronësi të ***.***. Ky automjet rezultoi i përdorur edhe nga shtetasit ***.***, ***.***, ***.***, ***.***, etj., të gjithë të hetuar nga SPAK, në kuadër të të njëjtit hetim penal;

(iv) Në qershor 2020, mediat publike raportojnë dorëzimin e një kallëzimi penal pranë SPAK, nga ana e “***”, lidhur me çështjet e inceneratorëve, kompanitë dhe personat e përfshirë;

(v) Në nëntor të vitit 2020, SPAK regjistron procedimin penal mbi bazën e kallëzimit të mësipërm, ndërsa në dhjetor 2020 rezultoi se personi i lidhur me subjektin, bashkëshorti ka përdorur automjetin që i përkiste shoqërisë “***” sh.p.k.;

(vi) Në maj të vitit 2021, shtetasja ***.*** ishte zyrtarisht nën hetim nga SPAK. Ndërsa shtetasit ***.***, në dhjetor 2021; shtetasi ***.***, në mars 2022; shtetasit ***.*** (kunati i subjektit) dhe shtetasi ***.***, në nëntor 2022, për të njëjtën çështje;

(vii) Personi i lidhur, bashkëshorti i subjektit të rivlerësimit, shtetasi ***.***, ka punuar për shoqërinë “***” sh.p.k., deri në ** gusht të vitit 2022. Sipas vërtetimit të ISSH-së nr. *** prot., datë **.6.2020, bashkëshorti i subjektit të rivlerësimit ka qenë i punësuar pranë kësaj shoqërie me një pagë shumë të lartë.

23.8 Nisur nga sa më sipër, mbështetur edhe në Rekomandimin për paraqitje ankimi, në vlerësim të Komisionerit Publik, ekzistojnë një seri e qartë faktesh dhe rrethanash, të provuara nga aktet e administruara, që tregojnë për një vazhdimësi lidhjeje midis subjektit të rivlerësimit, bashkëshortit të saj (kunatit, kunatës dhe vjehrrit), me partnerët/punëdhënësit e tyre të biznesit, gjatë viteve 2002-2022, specifikisht me ***.*** dhe ***.***. Rezultoi gjithashtu se ***.*** dhe ***.***, janë hetuar nga SPAK në lidhje me aktivitetet e tyre private, krijuara prej vitit 2011, 2014 e në vazhdim, sikurse edhe për implementimin e kontratave koncesionare në lidhje me inceneratorët.

23.9 Nga aktet e administruara, rezultoi se bashkëshorti i subjektit të rivlerësimit ka pasur marrëdhënie biznesi me të vëllain (***.***), së paku deri në vitin 2010, kur nga shoqëria “***” sh.p.k., nga ana e kunatit, ***.***, dhe bashkëjetueses së tij, ***.***, gjeneroheshin të ardhura

⁴³ Për më tepër referohuni në gjetjet nr. *** prot., datë **.7.2022 dhe nr. *** prot., datë **.10.2022 dhe anekset përkatëse, si dhe Rekomandimit për paraqitje ankimi datë **.2.2023.

⁴⁴ Për më tepër referohuni edhe në f. 12-16, të Rekomandimit të ONM-së.

në formë page të deklaruara si një nga burimet e shumës së dhuruar subjektit në vitin 2011. Edhe në gusht të vitit 2017, rezulton se ***.*** shfaqet si administrator i kompanisë, ndërkohë që ***.***, bashkëshorti i subjektit ishte aksioneri kryesor. Shtetasit ***.*** dhe ***.***, kanë lidhje biznesi/punësimi me personat e tjerë të lidhur të subjektit (kunatin ***.***, ***.***, dhe vjehri ***.***), prej vitit 2007-2013, si dhe 2014-2016, periudhë gjatë së cilës rezulton se janë krijuar kompanitë e lidhura me inceneratorët, të shfrytëzuara dhe administruara nga këta persona, si dhe me bashkëshortin, lidhur me punësimin e tij në kompaninë bijë (***.***. *** ***), prej vitit 2018, duke mbajtur në konsideratë këtu dhe pozicionin dhe përfshirjen e ***.***, në kompaninë mëmë. Nën dritën e rrethanave të mësipërme, Komisioneri Publik vlerëson se ngjarjet e vitit 2018, kur çështja u bë publike, si dhe në qershor të vitit 2020, kur çështja iu referua për hetim SPAK, janë relevante për t'u vlerësuar në ndikimin që kanë në besimin e publikut, për qëllim të procesi të rivlerësimit. Sa i përket punësimit të bashkëshortit të subjektit të rivlerësimit dhe përdorimit të automjeteve, vlerësojmë se pretendimet e subjektit nuk janë bindëse dhe nuk provojnë të kundërtën e barrës së provës.

24. Duke përfunduar për sa më sipër, Komisioneri Publik vlerëson se për kontrollin e kriterit të figurës, gjenden fakte të cilat e bëjnë subjektin e rivlerësimit të papërshtatshëm për vazhdimin e detyrës. Ky vlerësim negativ qëndron edhe nga një vlerësim tërësor i çështjes, pasi gjenden një sërë rrethanash, të vlefshme për të konkluduar se subjekti i rivlerësimit ka cenuar besimin e publikut, sipas parashikimeve të nenit 61, pika 5 e ligjit nr. 84/2016.

IV. C Për vlerësimin e aftësive profesionale

25. Bazuar në përcaktimet e nenit E të aneksit të Kushtetutës, vlerësimi i kriterit të aftësive profesionale për subjektet që ushtrojnë funksionin e prokurorit, bazohet në aftësitë për të hetuar dhe për të ngritur akuzën publike, aftësia organizative, etika dhe angazhimi ndaj vlerave profesionale, si dhe cilësitë personale. Ndërsa për burimet dhe procedurën mbi të cilat kryhet ky vlerësim, neni 42, pika 1 e ligjit nr. 84/2016, të drejton në legjislacionin që rregullon statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve, për aq sa ky ligj gjen zbatim.

26. Komisioni, gjatë hetimit administrativ, ndër të tjera, ka administruar dhe *gjetjet* e vëzhguesit ndërkombëtar, të cilat ngrenë çështje për vlerësim e etikës, konfliktit të interesit dhe aftësitë profesionale të subjektit të rivlerësimit. Nga hetimi administrativ kanë rezultuar disa mangësi, të tilla që për nga provueshmëria e tyre sipas nenit 52 të ligjit nr. 84/2016, i kanë kaluar si barrë prove subjektit të rivlerësimit, për të paraqitur prova dhe për të dhënë shpjegime për të kundërtën. Në vijim, do gjejmë trajtim si shkaqe ankimi, dy çështjet që lidhen me shoqërinë “****” sh.a., dhe katër çështje me Bashkinë Fier, të hetuara nga subjekti i rivlerësimit.

27. Procedim penal nr. */2015**

27.1 Komisioni ka administruar, nga Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Fier⁴⁵, dosjen që i përket procedimit penal nr. ***/2015, regjistruar për veprën penale të “*Shkeljes së barazisë së pjesëmarrësve në tendera*”, parashikuar nga neni 258 i K. Penal. Në vlerësim të akteve të përcjella lidhur me këtë procedim penal, rezulton se subjekti i rivlerësimit me urdhrin “Për regjistrimin e procedimit penal”, të datës **.10.2015, ka regjistruar kallëzimin penal të

⁴⁵ Për më tepër referohuni shkresës me nr. *** prot., datë **.5.2022, të Prokurorisë pranë Gjykatës së Shkallës së Parë, Fier.

datës **.6.2015, paraqitur nga shtetasit ***.*** dhe ***.***, përfaqësues të shoqërisë “*** ” sh.p.k., dhe personit fizik “***.***”.

27.2 Fakti i pretenduar penal nga kallëzuesit lidhet me pengimin dhe veprimeve të dyshuara korruptive për të marrë pjesë në ankandin e zhvilluar nga shoqëria “***” sh.a., me objekt shitje skrap. Pas regjistrimit të procedimit penal, rezulton se subjekti i rivlerësimit ka urdhëruar dhe ndjekur disa veprime hetimore, si: pyetjen e kallëzuesve, disa nga anëtarët e Komisionit të Vlerësimit të Ofertave të shoqërisë “***” sh.a., personat përgjegjës për ruajtjen dhe sigurinë e shoqërisë, kërkim për informacion pranë shoqërisë dhe Komisionit të Prokurimit Publik etj., zhvilluar gjatë muajve qershor të vitit 2015 deri në shkurt 2016. Në përfundim, subjekti i rivlerësimit, me vendimin e datës ** mars të vitit 2016, ka vendosur pushimin e procedimit penal nr. ***/2015, me arsyetimin se fakti i pretenduar nuk parashikohet si vepër penale. Komisioni, pasi ka konstatuar se hetimi përmban të meta, i ka kaluar subjektit barrën e provës për sa vijon:

(i) Hetimi përmban të meta të dukshme procedurale dhe materiale, të tilla si: regjistrimi shumë i vonuar i çështjes, mosnxjerrje e vendimeve mbi shtyrjen e veprimeve hetimore çdo tre muaj, mosbërje në kohën e duhur të hetimeve për mbledhjen e informacionit dhe dëshmive sa më të vërteta, të pamanipuluara nga koha apo faktorë të tjerë, mosballafaqimi i deklaratave, mosmbledhja e tabulateve telefonike⁴⁶, mungesa e përgjimeve për të kuptuar dinamikën e mundshme të personave të përfshirë, mosmarrja e dëshmive të pjesëmarrësve të tjerë që mbetën jashtë ankandit⁴⁷;

(ii) Konstatohet një situatë e mundshme konflikti interesi gjatë hetimit të çështjes;

(iii) Në hetimin e çështjes mund të përfshiheshin jo vetëm anëtarët e vlerësimit të ofertave, por më e rëndësishmja, administratori i shoqërisë (punëdhënësi dhe eprori i bashkëshortit të subjektit të rivlerësimit), si përfaqësues i autoritetit kontraktor, që përcakton rregullat e ankandit dhe si personi që përfundimisht vendos pezullimin ose miratimin e procedurave të ankandit dhe palët fituese; si dhe punëdhënësin/eprorin e rojeve...

27.3 Subjekti i rivlerësimit, ndër të tjera, në shpjegimet⁴⁸ e saj ka deklaruar se: “... *Materiali më ka kaluar për ndjekje në datë **.6.2015, verifikimet kanë filluar prej meje në datë **.7.2015, dhe... veprimet e mia janë kryer brenda një jave.... Ligji i kohës kur është regjistruar ky procedim penal, në nenin 290 të K. Pr. Penale, nuk përcaktonte afat në fazën e kryerjes së verifikimeve të materialit kallëzues. Në lidhje me mosnxjerrjen e vendimeve mbi shtyrjen e veprimeve hetimore çdo tre muaj sqaroj se procedimi penal i sipërcituar është regjistruar në regjistrin e veprave penale pa autor, kështu që nuk mund të procedoja sipas nenit 324 të K. Pr. Penale, që parashikon zgjatjen e afateve të hetimit⁴⁹. Për sa i përket mosmbledhjes së tabulateve telefonike ..., ka shpjeguar se fillimisht vepra penale është regjistruar sipas nenit 258 të K. Penal, i cili parashikon një dënim gjer në 3 vjet burgim. Ndërkohë, që neni 221 i K.*

⁴⁶ Këto do të mund të hidhnin dritë mbi komunikimet mes anëtarëve të komisionit apo zyrtarëve të tjerë të lartë të kompanisë me rojet.

⁴⁷ Nga 10 pjesëmarrës vetëm një mundi të hynte në ambientet e shoqërisë në kohën e duhur, dhe ky rezultoi fitues.

⁴⁸ Për më tepër referohuni shpjegimeve të dhëna nga subjekti në rezultatet e hetimit.

⁴⁹ Prokurori mund ta zgjasë afatin e hetimeve për një kohë deri në tre muaj... ii. Zgjatje të mëtejshme, secila për një kohë jo më shumë se 3 muaj, mund të bëhen nga prokurori në rastet e hetimeve komplekse ose të pamundësisë objektive për t'i përfunduar ato brenda afatit të zgjatur. Kohëzgjatja e hetimeve paraprake nuk mund të kalojë 2 vjet.

Pr. Penale parashikon kufijtë e lejimit të përgjimit për krimet e kryera me dashje, për të cilat parashikohet dënim me burgim jo më pak se shtatë vjet...”.

27.4 Komisioni i ka vlerësuar bindëse shpjegimet e subjektit të rivlerësimit, duke konstatuar se veprimet dhe ndjekja e hetimeve është bërë në përputhje me dispozitat e Kodit të Procedurës Penale. Gjithashtu, Komisioni ka vlerësuar se subjekti nuk e ka ushtruar detyrën në kushtet e konfliktit të interesit.

27.5 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, çmon se përfundimi i Komisionit nuk është rrjedhojë e një vlerësimi tërësor të fakteve dhe rrethanave të dala nga vlerësimi i këtij rasti. Subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës së provës. Pretendimi i subjektit se hetimi është kryer brenda një jave, nuk përputhet me gjendjen faktike të akteve në dosje, pasi gjatë muajit korrik, subjekti ka kryer disa veprime procedurale duke marrë informacion rreth zhvillimit të ankandit. Hetimi i ndjekur nga subjekti duket se nuk ka qenë thelbësor deri në ** tetor 2015, moment në të cilin vendos të regjistrojë çështjen penale. Ndërkohë, pretendimi i subjektit për ngarkesën në punë ngelet në nivel deklarativ.

27.5.1 I pambështetur gjendet edhe pretendimi i subjektit të rivlerësimit se nuk ka afat ligjor në fazën e kryerjes së verifikimeve të materialit kallëzues, pasi referuar urdhrin nr. 2/2006 të Prokurorit të Përgjithshëm (i cili ka ndryshuar urdhrin nr. 241/2005), “*Për regjistrimin e njoftimit të veprës penale dhe të emrit të personit që i atribuohet vepra penale*”, në pikën 2.2, parashikon si afat maksimal 20 ditë për të bërë verifikime për ekzistencën e elementeve thelbësore të faktit dhe/ose të elementeve të figurës së veprës penale. Ndërsa në pikën 2.1, parashikohet se në raste të veçanta, kur me gjendjen e akteve, prokurori vlerëson se ekzistojnë rrethana që nuk lejojnë fillimin e procedimit, vendos mosfillimin e procedimit, por jo më vonë se 10 ditë nga mbërritja e kallëzimit apo referimit të veprës penale. Gjatë kësaj periudhe mund të bëhet një minimum verifikimesh, nëse ka nevojë për një gjë të tillë, në të kundërt vendoset regjistrimi i procedimit. Pra, në çdo rast, ekziston një afat lidhur me kryerjen e verifikimeve për materialin kallëzues. Edhe pretendimi tjetër i subjektit të rivlerësimit për mungesën e vendimeve të zgjatjes së afateve të hetimit për shkak se është regjistruar në regjistrin e veprave penale pa autor, nuk duket bindës, pasi neni 287 i K. Pr. P., të cilit i referohet subjekti, kërkon regjistrimin e emrit të personit të cilit i atribuohet vepra penale dhe jo regjistrimin e personit nën hetim. Në rastin në fjalë, është e qartë që kjo veprë penale, ndër të tjera, i atribuohet rojeve në shërbim të shoqërisë “***” sh.a., ditën e tenderit.

27.5.2 Referuar akteve të procedimit penal, një prej përfaqësuesve të shoqërive pjesëmarrëse në tender, pretendon për shoqërinë “***” sh.a., edhe në lidhje me vepra të tjera penale, që parashikojnë marzh më të lartë dënimi, pasi pretendohet për veprime korruptive lidhur me dokumentacionin e tenderit, specifikimet teknike që ngrenë dyshime për klientelizëm dhe një procedurë diskriminuese që paracakton fituesin e tenderit. Kjo ankesë së bashku me rrethanat dhe faktet e tjera në dosje, duhet të bënte që hetimi të ishte drejtuar në akuzat për korrupsion, të dënueshme deri në 8 vjet, duke u përfshirë kështu brenda kufijve të parashikuar nga neni 221 i K. P. Penale⁵⁰. Në këtë mënyrë, subjekti i rivlerësimit do mund të mblidhte tabulatet

⁵⁰ Për krimet e kryera me dashje, për të cilat parashikohet dënim me burgim jo më pak, në maksimum, se shtatë vjet.

telefonike, të cilat do të hidhnin dritë mbi komunikimet mes anëtarëve të komisionit apo zyrtarëve të tjerë të lartë të kompanisë me rojet.

27.5.3 Për sa i përket shpjegimeve të subjektit të rivlerësimit, lidhur me moshetimin e administratorit të shoqërisë “*** ” sh.a., Komisioneri Publik vlerëson se hetimi duhet të ushtrohet nga subjekti *ex officio*, në momentin e parë, sapo vjen në dijeni të rrethanave të çështjes penale. Nuk qëndron pretendimi i subjektit që administratori i shoqërisë nuk i ka penguar për hyrjen në institucion kallëzuesit, pasi një prokuror është një magjistrat i përgatitur profesionalisht dhe ka njohuritë e posaçme për të hetuar në mënyrë gjithëpërfshirëse akuzat, në ndryshim nga njerëzit e zakonshëm, që nuk kanë njohuri profesionale apo nuk disponojnë mjetet për të zbuluar sjellje të tilla kriminale. Vlerësimi i kësaj çështjeje merr vëmendje, duke pasur në konsideratë se subjekti i rivlerësimit ka vepruar edhe në kushtet e konfliktit të interesit, pasi ka vijuar të hetojë një shoqëri tregtare, në të cilën bashkëshorti i saj ishte i punësuar. Kujdesi për shmangien e këtij konflikti nga ana e subjektit të rivlerësimit ka munguar plotësisht dhe shpjegimet e dhëna në këtë kuadër kanë qenë deklarative dhe jo bindëse. Duke përfunduar, Komisioneri Publik vlerëson se të dhënat e rezultuara në rastin më sipër, duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime. Gjithashtu, gjendja e konfliktit të interesit, jo vetëm në këtë çështje (nga përmbajtja e gjetjeve, rezulton se subjekti i rivlerësimi ka hetuar edhe çështje të tjera me shoqërinë *** sh.a., si p.sh.: procedimi penal nr. ***/2015), së bashku me mangësitë e tjera të vërejtura, përbëjnë bazë të mjaftueshme për vlerësimin në tërësi të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, lidhur me nenin 61, pika 5, të këtij ligji.

28. Denoncim i shtetasit *.***, lidhur me procedimin penal nr. ***/2020**

28.1 Nga aktet e administruara lidhur me procedimin penal nr. ***/2020, rezulton se denoncuesi, në datën **.4.2020, ka depozituar kallëzim penal në SPAK, për 20 gjyqtarë dhe prokurorë, të cilët janë shkarkuar nga detyra si rezultat i procesit të rivlerësimit kalimtar, duke i bashkëlidhur kallëzimit penal, për secilin subjekt, vendimin respektiv të marrë nga KPK-ja. Në vijim, SPAK, më datë **.5.2020, i ka dërguar për kompetencë lëndore kallëzimin përkatës pranë Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor ,Tiranë⁵¹, dhe kallëzimi për ish-gjyqtarin ***.***⁵², i ka rënë për ndjekje subjektit të rivlerësimit.

28.2 Subjekti i rivlerësimit, në datën **.5.2020, ka vendosur mosfillimin e procedimit penal nr. ***, datë **.5.2020. Në dhënien e këtij vendimi, subjekti i rivlerësimit, ndër të tjera, ka arsyetuar se ndërsa hetimi i kryer nga Komisioni është i një natyre administrative që synon të rivendosë besimin e publikut tek organet e drejtësisë, anëtarët e trupit gjykues të Komisionit nuk kanë paraqitur asnjë kallëzim për gjetjet e tyre. Çështja është ankimuar në KPA, organ i cili nuk është shprehur ende. Në këto kushte, faktet e kallëzuara, të mbështetura pikërisht në

⁵¹ Përcjellë nga SPAK me shkresën nr. *** prot., datë **.5.2020.

⁵² Sipas denoncuesit, referuar përmbajtjes së vendimit nr. ***/2019 të KPK-së, lidhur me kriterin e pasurisë, ka pretenduar se për ish-gjyqtarin ka element të veprave penale për “*Mashtrim*”, “*Fshehja e pronësisë*”, “*Shpërdorim Detyre*” dhe “*Refuzimi për deklarim, mosdeklarimi, fshehja ose deklarimi i rremë i pasurive interesave privatë të personave të zgjedhur dhe nëpunësve publikë ose i çdo personi tjetër që ka detyrimin ligjor për deklarim*”, vepra këto të parashikuara respektivisht nga nenet 143, 143/a/6, 248 dhe 257/a, të Kodit Penal.

arsyetimin dhe konkluzionin e këtij vendimi (KPK), nuk përbëjnë objekt të ushtrimit të ndjekjes penale nga organi i Prokurorisë, por objekt gjykimi nga KPA...

28.3 Komisioni, për sa më sipër, ka konstatuar se subjekti i rivlerësimit ka vendosur mosfillimin e çështjes pa kryer asnjë hetim për të vërtetuar bazueshmërinë e akuzave, së paku për “mosdeklarim ose fshehje të pasurisë”. Arsyetimi i subjektit për mungesën e një kallëzimi penal nga Komisioni duket se hedh poshtë mundësinë/detyrimin e shtetasve për të bërë kallëzime penale bazuar në nenin 283 të Kodit Penal: “Kallëzimi nga ana e shtetasve”, që parashikon se *çdo person që ka marrë dijëni për një veprë penale që ndiqet kryesisht, duhet ta kallëzojë atë*, duke çuar kështu, në një mungesë të pajustificuar dhe të paligjshme të veprimeve hetimore, të cilat mund të kishin hedhur dritë mbi mundësinë e përgjegjësisë penale nga ana e z. ***.*** Në këto kushte, Komisioni i ka kaluar barrën e provës subjektit të rivlerësimit.

28.4 Komisioni, pasi ka administruar shpjegimet e subjektit të rivlerësimit, të cilat janë të njëjta me ato të arsyetimit të vendimit të mosfillimit të procedimit penal, ndër të tjera, ka vlerësuar se kjo çështje ka në themel vendimmarrjen e magjistratit bazuar në provat e mbledhura dhe arsyetimin e tij bazuar në bindjen e brendshme.

28.5 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës e provës. Pretendimet e subjektit të rivlerësimit nuk janë bindëse lidhur me mungesën e kallëzimit penal të Komisionit, pasi sipas nenit 283 të K. Pr. P., *çdo shtetas që ka marrë dijëni për një veprë penale që ndiqet kryesisht duhet ta kallëzojë atë*, duke çuar kështu në një mungesë të pajustificuar të veprimeve hetimore. Komisioneri Publik vlerëson se të dhënat e rezultuara në rastin më sipër, duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime.

29. Procedimi penal nr. */2013**

29.1 Referuar gjetjeve të vëzhguesit ndërkombëtar dhe akteve bashkëlidhur tyre, rezulton se ky procedim penal është regjistruar në ** prill 2013, si informacion i referuar nga Sektori Kundër Krimit Financiar-Tiranë, dërguar sektorit Fierit, ku kërkohet që edhe nëpërmjet Prefektit të kontrollohet dhe vlerësohet në lidhje me përdorimin e të ardhurave dhe fondeve të Bashkisë Fier, gjatë vitit 2011, si dhe ndërtimi i Pallatit të Sportit në këtë qytet.

29.2 Në datën **.5.2013, subjekti i rivlerësimit, duke i referuar përgjithësisht informacionit të marrë nga referimi i procedimit penal, gjetjeve nga kontrolli i ushtruar nga Prefekti, si dhe akteve të administruara nga Bashkia Fier, në përfundim ka vendosur mosfillimin e procedimit penal.

29.3 Komisioni e ka vlerësuar rastin si më sipër, së bashku me katër procedime të tjera, duke i vlerësuar në kontekstin e gjendjes së konfliktit të interesit⁵³ dhe, në përfundim, ka vlerësuar se subjekti i rivlerësimit nuk është gjendur në kushtet e konfliktit të interesit. Përfitimi i kredisë së butë nga Bashkia Fier është miratuar me vendim të Këshillit Bashkiak si organ kolegjal. Në

⁵³ Për më tepër referohuni në f. 62-66, të vendimit.

çështjet e ndjekura nga subjekti nuk u provua që ajo të ketë pasur ndonjë çështje penale me ndonjë anëtar të Këshillit Bashkiak Fier.

29.3.1 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës e provës. Në vlerësimin e Komisionerit Publik, vendimi i mosfillimit të procedimit penal nga ana e subjektit të rivlerësimit, përmban mangësi në arsyetim dhe justifikimit të mungesës së ndërmarrjes së veprimeve hetimore të duhura, përfshirë këtu praktikën e përdorimit të fondeve publike dhe atyre të mbartura dhe procedurave të ndjekura nga Bashkia Fier. Për sa i përket kësaj të fundit, rezulton se hetimi i subjekti i rivlerësimit nuk ka dhënë asnjë arsye për vendimmarrjen e vonë të Bashkisë Fier të majit të vitit 2013, për një procedurë të ndodhur gjatë vitit 2011-2012.

29.3.2 Komisioneri Publik vlerëson se të dhënat e rezultuara në rastin më sipër, duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime. Gjithashtu, lidhur me vlerësimin e gjendjes së konfliktit të interesit, vlerësojmë se përfundimi i arritur nga Komisioni nuk është i drejtë dhe i bazuar në prova. Duhet mbajtur në konsideratë se subjekti i rivlerësimit, në vitin 2011, kishte përfituar një kredi të butë për familjet e pastreha, kushtet ligjore të të cilit vihen në diskutim, e më pas, merr drejtimin e hetimit të çështjeve penale ndaj Bashkisë Fier, për të cilat, në çdo rast, është vendosur mosfillimi i hetimeve. Mangësitë e vërejtura, së bashku me konstatimin e konfliktit të interesit, përbëjnë bazë të mjaftueshme për vlerësimin në tërësi të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, lidhur me nenin 61, pika 5, të këtij ligji.

30. Procedimi penal nr. */2014**

30.1 Referuar *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar dhe akteve bashkëlidhur tyre, rezulton se ky procedim penal është regjistruar në datën **.5.2014, mbi bazën e kallëzimit të shtetasit ***.***, i cili ka pretenduar kryerjen e veprave penale të “Shpërdorimit të detyrës” dhe “Falsifikimit të dokumenteve”, nga ana e Bashkisë Fier.

30.2 Në datën **.6.2014, subjekti i rivlerësimit, pasi vlerëson se fakti i kallëzuar nuk përmban elementet e ndonjë veprave penale, vendos mosfillimin e procedimit penal për kallëzimin nr. *** (***-Mosfillim), datë **.5.2014.

30.3 Komisioni e ka vlerësuar rastin, së bashku me procedimet e tjera, duke arritur në përfundimin e njëjtë sikurse për procedimin penal nr. ***/2013, trajtuar më sipër.

30.4 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës e provës. Në vlerësimin e Komisionerit Publik, vendimi i mosfillimit të procedimit penal nga ana e subjektit të rivlerësimit, përmban mangësi në hetimin e akuzave të kallëzuesit, duke mos i marrë kështu në konsideratë, si dhe dëmet dhe cenimin e pronës së shtetasit ***.*** nga organet publike. Komisioneri Publik vlerëson se të dhënat e rezultuara në rastin më sipër duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime. Edhe në këtë rast, subjekti i rivlerësimi gjendet në

kushtet e konfliktit të interesit, fakt i cili, së bashku me mangësitë e vërejtura, përbëjnë bazë të mjaftueshme për vlerësimin në tërësi të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, lidhur me nenin 61, pika 5, të këtij ligji.

31. Procedimi penal nr. */2015**

31.1 Referuar *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar dhe akteve bashkëlidhur tyre, rezulton se ky procedim penal është regjistruar në datën **.10.2015, mbi bazën e kallëzimit të shtetasit ***.***, i cili ka pretenduar kryerjen e veprës penale të “Shpërdorimit të detyrës”, nga ana e IMT-së, Bashkia Fier në prishjen e pronës së tij private.

31.2 Në datën **.11.2015, subjekti i rivlerësimit, pasi vlerëson se fakti nuk parashikohet nga ligji si veprë penale, bazuar në nenin 290/1 dhe 291 të K. Pr. P., vendos mosfillimin e procedimit penal.

31.3 Komisioni e ka vlerësuar rastin, së bashku me procedimet e tjera, duke arritur në përfundimin e njëjtë sikurse për procedimin penal nr. ***/2013, trajtuar më sipër.

31.4 **Komisioneri Publik**, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës e provës. Në vlerësimin e Komisionerit Publik, vendimi i mosfillimit të procedimit penal nga ana e subjektit të rivlerësimit, përmban mangësi duke mos arsyetuar në mënyrë bindëse faktet e rezultuara, si nëse kallëzuesi është njoftuar në mënyrë të vlefshme nga ana e IMT-së për prishjen e pronës së tij, baza ligjore e justifikueshme për ndërmarrjen e këtij veprimi nga ana e Këshillit Bashkiak dhe nëse veprimet e ndërmarra nga këto organe publike ishin në përputhje me ushtrimin e rregullt të detyrës. Komisioneri Publik vlerëson se të dhënat e rezultuara në rastin më sipër duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime. Edhe në këtë rast, subjekti i rivlerësimi gjendet në kushtet e konfliktit të interesit, fakt i cili, së bashku me mangësitë e vërejtura, përbëjnë bazë të mjaftueshme për vlerësimin në tërësi të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, lidhur me nenin 61, pika 5, të këtij ligji.

32. Komisioneri Publik, referuar *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar dhe akteve bashkëlidhur tyre, konstaton të njëjta problematika si më sipër, edhe për procedimin penal me nr. ***/2012, regjistruar në datën **.6.2012, nga ana e subjektit të rivlerësimit, mbi bazën e kallëzimit penal nr. *** prot., datë **.3.2012, për veprën penale të “Shpërdorimit të detyrës”, parashikuar nga neni 248 i K. Penal dhe atë të “Falsifikimit të dokumenteve”, parashikuar nga neni 186 i K. Penal.

32.1 Nga shqyrtimi i akteve të administruara, rezulton se ky procedim penal është pushuar në datën **.12.2012, nga ana e subjektit të rivlerësimit, pasi, ndër të tjera, ka vlerësuar se: “...në kushtet kur rezulton se nga çasti i kryerjes së veprës penale, deri në momentin e regjistrimit të procedimit penal, ka kaluar afati i ndjekjes penale për këta persona, procedimi penal duhet të pushohet..”, duke deklaruar falsitetin e dokumenteve të përmendura në pjesën përshkruese të këtij vendimi, dhe duke urdhëruar asgjësimin e tyre.

32.2 Vendimi i subjektit të vlerësimit është bërë objekt shqyrtimi gjyqësor dhe Gjykata e Rrethit Gjyqësor, Fier, me vendimin nr. ***, datë **.9.2016, ka vendosur rrëzimin e ankimit të ankuesit, ***.***.

32.3 Gjykata e Apelit Vlorë, me vendimin nr. ***, datë **.7.2017, pasi ka vlerësuar, ndër të tjera, se vendimi i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Fier, nuk ka analizuar të gjitha rrethanat që kanë çuar organin e akuzës për të disponuar për pushimin e procedimit penal dhe, për pasojë, me pa të drejtë ka konkluduar se nga ana e Prokurorisë janë kryer të gjitha veprimet e nevojshme hetimore. Gjykata (Apelit) vlerëson se në çështjen konkrete, organi i hetimit nuk ka kryer veprime hetimore të mjaftueshme që janë thelbësore për të vendosur procedimin e mëtejshëm të çështjes. Në këtë mënyrë, Gjykata e Apelit Vlorë ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. ***/2016 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor, Fier, duke prishur vendimin e pushimit të procedimit penal nr. ***, datë **.12.2012, të Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor, Fier dhe dërgimin e akteve për vazhdimin e hetimit.

33. Komisioneri Publik, duke përfunduar për sa u parashtrua për kontrollin e kriterit të aftësive profesionale, mbështetur në Rekomandimin për paraqitje ankimi të ONM-së, dhe përmbajtjes së *gjetjeve* të vëzhguesit ndërkombëtar, vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arriti të provojë të kundërtën e barrës e provës. Në vlerësimin e Komisionerit Publik, procedimet e marra në shqyrtim, për të cilat në të gjitha rastet subjekti i rivlerësimit ka vendosur mosfillim apo pushim të procedimit penal, përmbajnë të meta të dukshme dhe mungesë arsytimi, mangësi këto që duhen vlerësuar në raport me përmbushjen e standardeve të përcaktuara nga neni 73, pika 2, të ligjit nr. 96/2016, i ndryshuar, për sa i përket aftësisë për të hetuar, për të marrë urdhra dhe vendime. Në të gjitha rastet e trajtuara, rezulton se subjekti i rivlerësimi gjendet në kushtet e konfliktit të interesit, fakt i cili, së bashku me mangësitë e vërejtura, përbëjnë bazë të mjaftueshme për vlerësimin në tërësi të çështjes, në kuptim të nenit 4, pika 2, të ligjit nr. 84/2016, lidhur me nenin 61, pika 5, të këtij ligji.

V. Kërkimi i ankimit

34. Nisur nga parashikimi i nenit 179/b/5 të Kushtetutës, aneksit të Kushtetutës, konsiderojmë se, ndryshe nga sa disponon Komisioni i Pavarur i Kualifikimit për kriteret e rivlerësimit, referuar gjendjes së fakteve dhe provave në rastin konkret, Komisioneri Publik ndan gjykim të kundërt, pasi vlerëson se subjekti i rivlerësimit nuk arrin nivel të besueshëm për konfirmimin e tij në detyrë, në kuptim të nenin 59/1, të ligjit nr. 84/2016.

35. Duke ritheksuar se Komisioneri Publik ka detyrimin që të ushtrojë kontroll mbi vendimet e dhëna nga Komisioni, me qëllim që të garantojë mbrojtjen e interesit publik në procesin e rivlerësimit, duke vlerësuar në qoftë se vendimmarrja e Komisionit për konfirmimin ose shkarkimin e subjektit, ose ndërprerjen e procesit të rivlerësimit është marrë në përputhje me ligjin, në përfundim të një hetimi të plotë, mbështetur në faktet dhe provat e administruara për këtë qëllim;

36. Bazuar në kërkesat e neneve Ç, D, Dh, E dhe F, të aneksit të Kushtetutës dhe nenit 61, të ligjit nr. 84/2016;

Kërkojmë që shkaqet e këtij ankimi të merren në shqyrtim nga ana e Kolegjit dhe, në zbatim të nenit 66, pika 1, germa “b”, të ligjit nr. 84/2016, të vendosë:

- Ndryshimin e vendimit nr. 606, datë 21.12.2022, të Komisionit të Pavarur të Kualifikimit, dhe shkarkimin nga detyra e subjektit të rivlerësimit, zonjës Mariola Mërtiri.

KOMISIONERI PUBLIK

Irena NINO

I bashkëlidhet këtij ankimi:

- Rekomandimi për ushtrim ankimi i një Komisioni prej tre vëzhguesish ndërkombëtarë të ONM-së, nr. 92/1 prot., datë 16.2.2023.

International Monitoring Operation
*Project for the Support to the Process of Temporary
Re-evaluation of Judges and Prosecutors in Albania*

Prot. No. 92/1

Tirana, 16 February 2023

To the
Public Commissioners
Bulevardi "Dëshmorët e Kombit", Nr. 6
Tirana
Albania

Case Number: **DC-P/TIR/1/56**
Assessee: **Mariola Mërtiri**

RECOMMENDATION TO FILE AN APPEAL

according to
Article B, paragraph 3, letter "c" of the Constitution of the Republic of Albania, Annex "Transitional re-evaluation of judges and prosecutors", Article B, paragraph 3, letter b and Article 65, paragraph 2 of the Law no. 84/2016 "On the transitional re-evaluation of judges and prosecutors in the Republic of Albania"

1. Introduction

Assessee Mariola Mërtiri holds the office of the prosecutor at the Prosecution Office of Tirana. She is an assessee pursuant to Article 179/b, paragraph 3 of the Constitution.

2. Summary of recommendation

The International Observers (hereafter referred to as IOs) recommend the Public Commissioners to file an appeal against the Independent Qualification Commission's (hereafter referred to as IQC) decision to confirm the assessee in duty.

Several assets, background and proficiency related shortcomings, in the view of the IOs, are not thoroughly dealt with by the IQC.

In the view of the IOs, adequate reasoning, based on a full and comprehensive examination of the facts and supporting files, would impact the assessment of the raised issues and would affect the outcome of the IQC decision.

3. The decision of the IQC

The decision of the IQC to confirm the assessee in duty was based on three pillars. Several issues related to each of the pillars remain unclear as to the investigation and examination of the available evidence, notwithstanding the explanations of the assessee and assessment and reasoning of the IQC.

During the investigation, the panel administered three findings by the International Observer, related to asset, background and proficiency shortcomings as follows:

- IMO finding with Prot. no. ***, dated July **, 2022;
- IMO finding with Prot. no. ***, dated October**, 2022;
- IMO finding with Prot. no. ***, dated October **, 2022.

The IQC panel decided to confirm the assessee in duty with a majority vote, whereas the dissenting panel member voted for dismissal.

4. Reasons for an appeal

The IOs have doubts whether by confirming the assessee in duty, the IQC has comprehensively and duly evaluated the facts, circumstances and evidence on the raised issues. In the IQC results of investigation for all questions raised to the assessee Art. 52 of the Law no. 84/2016 "On the transitional re-evaluation of judges and prosecutors in the Republic of Albania" (hereinafter, VL) was applied.

More specifically:

4/1 Asset related issues

a) *Financial capability of the brother-in-law **** to donate 1 million ALL.*

The assessee was asked to evidence the financial capability of her brother-in-law **** to donate her 1 million ALL, as one of the sources for the purchase of the apartment in Fier. This especially in view

of the capital investments of *** in " *** " JSC (6 million ALL) and " ***
*** " JSC (4 million ALL).

In her explanations to the results of investigation¹ the assessee substantially argued that:

(i) the financial analysis should not include the investments of *** dating back to 2002 and 2004, but only his income from salaries earned through the above-mentioned companies during 2005-2011;

(ii) the investments occurred long time before she married her husband, *** **;

(iii) the investment with " *** ** " JSC was returned after *** sold his shares in December 2004;

(iv) *** also had investments returned after the dissolution of " *** " JSC in December 2006.

The IQC reasoned that the financial analysis shall only include the income from salaries of *** during 2005 - March 2011. The IQC did not include the investments made by the donor to create capital in both companies, " *** " JSC and " *** ** " JSC and the minuses deriving from it because these investments took place many years before the donation to the assessee.

The IQC argued that having the investments included would lead to a need for investigation and assessment of all assets and income of the donor by the time he initiated work relationships and of the creation of these financial income. The IQC also, in general, referred to the Appeal Chamber (AC) jurisprudence on not extending the obligation to justify all lawful sources to the other related person, which would according to the IQC consist in a violation of the principle of proportionality. The IQC substantially found the assessee in a positive financial balance for this loan.

In the IOs' view:

(i) The employment of *** with " *** " JSC, dates back to March *, 2003² when he was nominated as administrator of the company, until June *, 2003, when he was dismissed from duty on incompetence grounds³, and substituted by his brother *** (husband of the assessee). ***
***⁴ was at the same time main shareholder of the company, with 60% of shares, amounting up to 6 million ALL. He established this company on October **, 2002⁵.

The IOs note that, amongst the sources for the donation, the assessee declared in her replies to the second questionnaire, income of *** from employment with " *** " JSC, as of 2004. Following the above, the IOs note that a comprehensive analysis is needed of the employment sources of *** , including the establishment expenses of the company, as well as clarification of the position he allegedly covered in 2004, while being fired already in June 2003 on grounds of incompetence. The IO's view is that the financial analysis should start with the donors' working relations with those two companies. Therefore, the financial analysis should start with the income of the donor from 2002 on, when he started working as a director and being a shareholder for the company " *** " JSC. *** ** registered

¹ Forwarded to the assessee via e-mail, on November *, 2022.

² See the court decision no. *** , dated March *, 2003.

³ By court decision (***), dated May *, 2003.

⁴ The acts of the company indicate that the establishing partner with 60% is *** which turned out to be the other identity of *** within the same company, during 2002-2006.

⁵ See the court decision no. ** , dated October * 2002, on the registration of the company as a legal person.

the company “ *** ” JSC with court decision (***) on October *, 2002 with himself as director and shareholder owning 60 % of the shares of the company (equivalent to 6 million ALL)⁶. Regarding his involvement of the donor with “ *** ” JCS the financial analysis should start with the year 2004: *** established the company “] *** ” JSC with court decision, dated May * 2004, and became administrator/director as well as shareholder by May *, 2004⁷. Under these facts and circumstances, the investments in both companies in 2004 and 2006 should be taken into consideration to objectively assess *** financial capability for the donation. The same goes for the employment with “ *** ” JSC, a company initially established (May 2004) by the main shareholders . *** and *** , with 40% of shares each, and administered by *** as of May 2004 until at least August 2017⁸. Calculating the salaries of *** as of 2005, would not amount to an objective, proportionate and comprehensive analysis of his sources, as required by the VL. The reasoning of the IQC that an assessment of all assets of the donor would not be proportionate, is not grounded. In this case only the relevant assets should be assessed. The comprehensive financial analysis should involve only these two companies, both of them relevant since claimed by the assessee during the investigation as sources of income of the donor.

(ii) As to the argument that the investments occurred a long time before, specifically before the donation occurred, the IOs again refer the above-mentioned arguments: by the time salaries deriving from companies are indicated as sources, and the companies are established by the same people benefiting from salaries, in few consecutive years.

(iii) The assessee claimed that the investment with “ *** ” JCS was returned to *** after he sold his 40% of shares in September 2004. The IOs note that according to the sale’s contract, the established selling price was 400.000 ALL⁹. It is to be noted that the assessee did not evidence the eventual monetary transaction. Even in case this amount was to be taken for granted and included in the financial analysis, the assessee would still result in a negative balance. As to the IQC stances on this issue, the IOs refer to the same line of reasoning as in point (i) of this section.

(iv) As to the claims of the assessee about other income of *** from the liquidation of “ *** ” JSC, the IOs note that the assessee did not submit evidence to prove the monetary transaction of this liquidation¹⁰. Again, including the alleged returned amount to *** a.k.a. *** (2.674.360 ALL) the financial, analysis, would still result in a negative balance for the assessee, given his initial investment of 6 million ALL in the company.

*b) Financial capability of the father-in-law *** to donate 1.260,000 ALL*

⁷ See the HIDACCI file, pg. 412 et seq., according to which, *** established “ *** ” JSC, together with his brother *** with 40% of shares each. *** also acted as director/administrator of the company. See also reply from the Ministry of Economy and Finance, no. prot. *** , dated July , 2020, and accompanying documents on “ *** ” JSC.

⁹ The sale’s contract with Rep. No. *** , Kol. No. *** , of September **, 2004, between *** and *** .

¹⁰ According to letter by the Ministry of Finance and Economy, with prot. no. *** , dated July , 2020, and attached documents, this company was dissolved and nominated as under liquidation through the court decision no. *** , dated December *, 2006. The amount to be returned to *** after liquidation would be 2.674.360 ALL.

The assessee was shifted the burden to prove the financial capability of *** to donate 1.260.000 ALL in 2011, especially in view of the other donation by *** to *** of 4 million ALL, invested in " *** " JSC in 2004.

In her replies to the results of investigation, the assessee substantially argued and asked as follows:

(i) To include in the financial analysis the amount of 960.000 ALL allegedly given by *** in 1994 and returned to him in 2009, as per a notarial declaration of 2020¹¹. The settlement of the loan to *** was made in cash. The parties to the loan agreement of 1994 had no obligation to keep evidence of the monetary transaction.

(ii) The notarial declaration of 2020 was to be considered an official act as to its probative value.

(iii) Not to include in the financial analysis as an expense the amount of 4 million ALL donated by *** to *** and instead to include, amongst others, income informally created by *** while in migration in Greece during 1992-1998¹².

(iv) To include income from renting and selling of the bus (minivan), registered on the name of the father-in-law.

(v) To include income from agricultural activity of the father-in-law.

The IQC's reasoning states that in the financial analysis only the donor's income from salary of his and his cohabitant from 2005 on as well as from renting out and later selling of his bus, is included. The IQC points out that the 2004 investment made by the donor was left out of the financial analysis because it took place many years before the money was donated to the assessee (the IQC refers to their stance for the above-mentioned donation by ***).

The IQC dismissed the claims about the return of the loan of 960.000 ALL and about the income from agricultural activity. The IQC did not consider the minus of 4 million ALL donated by *** to *** , by again arguing that it occurred long time before the donation to the assessee. The IQC accepted the claims of the assessee on income from the renting out of the bus and its selling, along with salaries of the donor. Thus, calculating a positive balance for this source. The IQC basically referred to the same reasoning as for the lawful sources of *** , on not assessing every asset of the other related person and also referred the proportionality principle.

In the IOs' view, the IQC did not thoroughly assess the source of creation for the purchase of the bus, which served for the rent and provided income after being sold. The bus was purchased with income from migration in Greece, which was not considered by the IQC as a lawful source of income, and which was claimed as a source by the assessee in the Vetting Declaration (VD) and through all investigation phases. The IQC did not logically reason the exclusion from the financial analysis of the donation of 4 million ALL by *** to his son, although the time when the donation and investment occurred

¹¹ Notarial declaration with Rep. No. ***, Kol. No. ***, dated June *, 2020.

¹² According to the notarial declaration issued by *** on February *, 2016, he informally worked in Greece during 1992-1998, and created approx. 6-7 million ALL.

correspond to the years when other income from salaries of the donor are counted in. In the IOs view, even in this case the AC should perform a comprehensive financial analysis of the sources.

It is also important to note that the assessee appears inconsistent in selectively asking the inclusion in the financial analysis of all income of the father-in-law, since the early 1990s, including income from employment with “ *** ” JSC. On the other hand, the assessee is asking for the exclusion from the financial analysis of minuses such as the donated 4 million ALL to her husband, or the exclusion from the financial analysis of capital investments/expenses incurred by her brother-in-law, as analyzed above.

c) Eligibility of the assessee for a soft loan and related issues

Amongst the sources for the purchase of her apartment in Fier the assessee declared in her VD a bank loan. For this purpose, she submitted the loan contract of August *, 2011. According to the contract, the loan was granted based, amongst others, on the Law on social housing no. 9232/2004.

Through the fourth questionnaire, the IQC asked the assessee to explain and evidence her eligibility for the loan. In her replies¹³ the assessee substantially referred to the bank loan contract dated August *, 2011, and to the criteria provided in Art. 4 and 18 of the Law on social housing. The assessee argued that she complied with all legal requirements because she did not benefit any asset from the Law no. 7652/1992 on the privatization of state-owned assets, did not own an apartment, did not have financial obligations towards financial institutions, did not benefit income from private activities, had a young family and was living in a rented apartment. The assessee also submitted several acts related to the application for the soft loan, all dated in 2011.

As a result of the investigation, the IQC addressed the assessee again on several issues related to her eligibility for the soft loan, with a main focus on:

- (i) the impact of the shares of her husband with “ *** *** ” JSC in her application and eligibility for the soft loan;
- (ii) whether the level of her family income complied with the provisions of Art. 5 and Art. 19/1 of the Law on social housing, apparently aiming at supporting the most vulnerable categories of beneficiaries, with very low income;
- (iii) not mentioning or submitting evidence during investigation about her application in 2010 for the soft loan;
- (iv) her compliance with the limitations set in Art. 20 of the Law on social housing, while selling her apartment in Fier in 2017¹⁴.

In her replies to the results, the assessee argued as follows:

- (i) The shares of her husband did not provide her any income and were basically lost.

¹⁴ Art. 20 “Limitations” of the Law on social housing provides as follows: 1. *The family benefitting a low-cost asset, cannot transfer its rights or rent it to another person, or rent it while settling the loan.* 2. *The family benefitting a low-cost asset, and that has settled it by becoming the owner, is obliged to not sell it for a period of 15 years. When the family for any reason, seeks to sell the asset within this time limit, it is obliged to sell it to the subject it purchased it from, and for a value not higher than the purchase value.*

(ii) In her case, paragraph 2 of Art. 19 (instead of paragraph 1) would apply, meaning that the level of maximum income to consider would not be 120% at a regional level, but the one approved by the minister responsible for social housing. The assessee also referred to her secondment during 2010-2011 which made for a temporary and not fixed level of salary. She also referred to the fact that in March 2011, when the Municipality included her family amongst the beneficiaries for the soft loan, her husband had no salary. Hence, in her view her family income resulted within the maximum level approved by the ministry.

(iii) The assessee argued that, through letter no. ***, dated November , 2022, of the Municipality of Fier, she had provided all available documents on her application, where information on her application of 2010 was missing. According to the assessee, it was up to the Municipality and not her to preserve the application file.

(iv) As to the limitations set in Art. 20 of the Law on social housing, the assessee argued that her apartment was not to be considered as a low cost one. As to the higher selling price (5.5 million ALL) than the purchase price (4.5 million ALL), the assessee explained that they did not earn anything from the sale, as the difference was due to the inclusion in the price of the furniture.

The IQC argued in its decision that the selection procedure of the assessee for the soft loan, went through all legal phases and was approved by the Municipality Council. According to the IQC the soft loan was not revoked so far by the approving bodies or through a court decision. *

Also, the IQC did not find any problems with the later sale in 2017, so within the 15 year's limitation, of the apartment in Fier. The IQC reasoned that the assessee was not in the restrictive conditions set out in Article 20 of Law no. 9232/2004 as amended.

In the view of the IOs the assessee did not provide credible and exhausting evidence about the raised issues. More specifically:

(i) The assessee did not provide explanations or evidence on whether the state body was acknowledged of the existence of her husband's share and value at the time, when selecting her for a soft loan. Although the assessee refers to that investment as being lost, no evidence was submitted by her to support this claim. On the contrary the administered acts of " *** ** " JSC show that the basic capital increased in 2004 with another 3 million ALL, meaning that the value of the shares of her husband has increased compared to the initial investment of 4 million ALL. No evidence was submitted to evidence decreases or losses of the basic capital or of the shares of her husband at the time of the application for the soft loan.

(ii) The assessee failed to evidence the maximum level of income approved by the minister responsible for social housing at the time of her application. Furthermore, the IOs note that her family income resulting from the submitted documents in 2011 (approx. 170.000-190.000 ALL/monthly), is higher than the one resulting from the decision of the Municipality of Fier, dated March **, 2011, which included the assessee amongst the beneficiaries for the soft loan (150.000 ALL/monthly). Even if the latter figure were to be considered for the purpose of the application, the assessee's family income *per capita* would be very high compared to other beneficiaries.

(iii) Her explanations about the responsibility of the Municipality to preserve documentation, including her application as of 2010, is merely declarative and does not explain, why she neither disclosed

her application in 2010 to the IQC, nor provided explanations about why those documents could not be retrieved.

(iv) The Law on social housing, and especially chapter V on low-cost assets, is clearly and fully dedicated to low-cost assets. Even paragraph 2 of Art. 19 of the law, recalled by the assessee in her replies to the results, clearly refers to this category. Further to this issue, the IOs also note that the assessee appears to have sold the apartment while still continuing to pay off the loan rates in the coming years¹⁵. Assessee's explanation that the higher selling price was due to the in the sale included furniture, is not supported by the content of the sale's contract, in which no furniture is mentioned¹⁶.

Following the above, the IOs note that the IQC neither analyzed and reasoned upon the raised issues, nor argued upon their compliance with the law. Thorough investigation of relevant issues such as the exact level of income for applicants during 2010-2011, for soft loans, might also raise questions about ethical issues.

d) Preferential price for the apartment in Fier

Questioned about the purchase of her apartment in Fier for 4.5 million ALL being a lower price than the market price 5.064.166 ALL, the assessee substantially argued that:

- (i) the price was freely determined by the parties;
- (ii) the IQC should not include in the calculations the common spaces;
- (iii) the positioning of the apartment was not very convenient, and she paid the price in a short period of time.

The IQC did not provide any reasoning in its decision.

In the IOs' view, the assessee's explanations are not convincing and supported by evidence. The price was determined in an off-the-plan contract, in which common spaces are also included. The difference between the paid price and the market value price should be considered a preferential treatment.

*e) Non-disclosure in the vetting declaration of 40% of shares of the husband at " ***
*** " JSC and lack of lawful sources*

In her replies to the results of investigation the assessee explained substantially that:

- (i) These shares belonged to her husband, were created before marriage, whereas she never benefitted from any of them. The assessee explained that the company had no activity as since 2007 and did not generate income. Amongst the reasons for not disclosing the shares the assessee mentioned the passive status of the company " *** *** " JSC as of May 2016. She also claimed in her replies that the company had no offices or administrators to take care of the liquidation of the company, whereas in her view it was up to the tax office to deal with the activity/passivity of the company.

¹⁵ See periodic declaration for year 2017, filed in March 2018. The assessee declares to have settled the loan with the bank in the amount of 143.730.60 ALL, as well as the remaining amount to be settled of 1.670.487.22 ALL.

¹⁶ Contract Rep. No. ***, and Kol. No. ***, dated December ** 2017, submitted in her replies to the first questionnaire on question 20.

(ii) As to the lack of lawful sources of creation of the shares, in her replies to the results of investigation, the assessee referred amongst others, to the informal income created by her father-in-law while in migration in Greece during 1992-1998, and to the fact that she was in objective impossibility to find documents to evidence the income, because of the long time when they were created (19 years ago) and because the Greek state allowed migrants to legalize their staying in Greece only as of 1998.

The IQC argued substantially that the company did not generate income as of 2007. The IQC reasoned further that the commercial activity of the related person (assessee's husband) is neither related to the assessee, nor to the exercise of her duty. The IQC reasoned that since the income did not even bring benefits to the joint family economy, it cannot constitute a reason for taking any disciplinary measure against the assessee.

Regarding the income generated by the father-in-law *** from work in Greece, the IQC reasoned that the assessee met the criteria of objective impossibility considering that the work was performed during 1992-1998 and the Greek state provided the opportunity to legalize the emigrants' work only in 1998. Concluding that Art. 32/4 of the VL on the objective impossibility should apply. The IQC reasoned that given the fact that assessee's husband contributed to this company in 2004, long before the marriage with the assessee hence, the adjudication panel could not penalize the assessee in the framework of the vetting process.

In the IOs' view:

(i) Although the assessee claimed a passive status of the company as of 2007, this company generated salaries for *** and *** until 2010¹⁷. These salaries were claimed by the assessee as sources for the donation in 2011. Assessee's claim that the company had no offices or administrators to take care of the liquidation of the company, and it was up to the tax administration to deal with the activity/passivity of the company is unclear. After all it does not clarify that her husband as the main shareholder, and her brother-in-law as the administrator of the company, had less responsibility than the tax administration on the activity and state of affairs of the company.

(ii) The IOs note that the assessee admitted that the income of the father-in-law in Greece was informal. As such this should lead to the conclusion that whatever the father-in-law earned in Greece is unlawful, so it neither can be claimed as lawful income nor as objectively impossible to evidence.

The IOs note that all the above mentioned, along with the lack of a comprehensive and thorough assessment and reasoning by the IQC of all raised issues and compliance with the law, should be subject to review by the AC.

f) Lawful sources for the vehicle Audi

The assessee declared in the VD as sources for the purchase of this vehicle, income of her husband as administrator of ' *** ' JSC, in the amount of 70.000 ALL/monthly, and family income. She also declared in the VD that the Social Security Institute attestation indicated only the paid contributions.

The IQC investigated this asset and found that the paid contributions did not comply with the salary that the assessee declared in the VD. The attestation by the Social Security Institute showed a lower salary of

¹⁷ See Social Security Attestation with Prot. No. **, dated *.01.2017.

the husband, namely 10.000-14.000 ALL monthly, corresponding to the minimal fiscal salary. The IQC found that the assessee did not accurately declare the monthly income of her husband as administrator of " *** " JSC. Following this, the IQC asked the assessee to evidence the financial capacity of her husband to purchase the vehicle.

In her replies to the results of investigation, the assessee substantially argued that:

(i) In her replies to the fourth questionnaire, she explained that paid contributions corresponded to the minimal salary, whereas part of the salary was paid to her husband in cash. Therefore, according to the assessee, her statement in the VD was accurate.

(ii) Family income mentioned by her in the VD amongst the sources, was to be considered the salary of the husband as a police officer in 2001-2002.

(iii) She did not use this vehicle as of 2011.

The IQC substantially concluded that the assessee did not accurately disclose the salary of the husband. On the other hand, according to the IQC, the raised issues would not suffice as to directly charge the assessee with a disciplinary measure.

IQC further reasoned that the said asset was created several years before the assessee's marriage and before she assumed office as a magistrate. The IQC pointed out that the asset considered a personal asset under the Family Code and did not belong to the community marital regime. The IQC noted that although the assessee did not correctly declare the husband's salaries as an administrator of the " *** " JSC company, it concluded that this vehicle asset did not bring any benefit or increase to the assessee's marital property regime.

IQC concluded that the problems concerning the related person's assets that were created before the marriage to the assessee, are not considered sufficient as objective and proportional grounds established in this process to directly impose disciplinary measures on the assessee .

In the IOs' view:

The assessee did not accurately declare her family income in the VD. The assessee stated in her VD that *the attestation by the Social Security Institute reflected only the paid contributions*. She also declared in the VD that *the salary was 70.000 ALL*. Whereas the attestation by the Social Security Institute indicated not only the paid contributions, as the assessee declared in the VD, but also the salary based on which contributions were paid. This turned out to be the minimal fiscal salary.

Furthermore, cash payments of salary are not convincing evidence about the declared received amount of cash, or about the lawfulness of the source. Instead, cash payments could indicate a questionable attitude towards tax obligations, concerning the husband, especially in view of his position as administrator of the company.

Further to this issue, the IOs note several shortcomings resulting from the acts of " *** " JSC, related to the double identity of *** , also referred to as *** and the acknowledgment of the husband of the assessee of this circumstance while acting as the administrator of the company.

This information should be taken into consideration in an overall assessment of the case.

4/2 Background related issues

- a) *Non-disclosure of an inappropriate contact in the background form*

The investigation by the IQC¹⁸ showed that the assessee withdrew on April **, 2015, from the criminal proceeding no. ***/2012¹⁹. This proceeding involved Mr. *** / *** and his family members, investigated for money laundering. In her recusal letter the assessee referred to the proceeding against ** and his family members about suspect monetary transactions; to the off-the-plan contract she and her husband signed in 2011 with Mr. *** , brother-in-law to Mr. ** ; and to the selling contract of 2012 for the same asset, signed with Mr. **. The assessee also argued that because of this contractual relationship, any decision-making of hers in the case would appear biased. The administrative investigation also showed that Mr. ** was convicted in Italy since 2004 for organized crime related offences²⁰.

In view of the abovementioned, the IQC found that the assessee could have had an inappropriate contact with a person involved in organized crime, which was not disclosed when she submitted her background form in 2017. The IQC asked the assessee to provide explanations.

In her replies to the results of investigation, the assessee substantially argued that:

(i) She and her husband never knew or met Mr. **. Her husband signed the sales contract where Mr. ** was representing the selling party. Her husband signed the contract before the notary, without meeting Mr. **.

(ii) It was not clear to her in which section of the background form she should declare the inappropriate contact.

The IQC argued substantially that it did not find any fact or circumstance confirming the eventual inappropriate contact of the assessee or her husband to Mr. **. Even the eventual contact of her husband with this person while signing the contract would be an isolated case and only to conclude to a casual contractual relation. Mr. ** was appointed as representative of the selling party. The IQC also referred to the definition provided in Art. 3 of the VL on the inappropriate contact, to conclude that it did not find any meeting, electronical or of any other kind of communication including meetings/communications not in compliance with the duty of the assessee.

In the IOs' view the explanations of the assessee are inconsistent with the administered data²¹. More specifically:

(i) The assessee was reminded of her acquaintance to Mr. ** three years after having signed a sale's contract with him²², an acquaintance that made her recuse herself from a criminal case. In her replies to the investigation the assessee mentioned the apparent conflict of interest that she was trying to avoid.

The IOs note that a contact is considered inappropriate for an assessee, even when it is attributed to the

¹⁸ See the reply letter of the prosecution office of Fier no. **, dated **.10.2021, and accompanying documents.

¹⁹ As per documents in the administered file, the case was registered in 2012 and was initially assigned to another prosecutor. See decision of the head of the prosecution office dated **.3.2015 substituting the prosecutor of the case with the assessee and accompanying documents.

²⁰ See decision no. **-2014- ** (***) of the High Court of Albania.

²¹ See motivation in her recusal request.

²² The sale's contract was signed in 2012, the criminal case was registered in 2012, whereas her assignment to the case and recusal request were submitted in April 2015.

related person. At the time of her recusal the assessee did not appear to see her position as detached from the case as she claimed during her vetting procedure. Her motivation to the head of the prosecution office in 2015 about her recusal is inconsistent with the claims of not knowing or of having nothing to do with Mr. ***. Furthermore, the sale's contract terms do not appear to support her claims about never meeting Mr. ***²³.

(ii) As to the section where the inappropriate contact was to be declared, the IOs note that paragraph "d" of part V of the background form, which is to be submitted by the assesses, instructs assesses on how to fill the form, through the following formulation: *Are you acknowledged that one of your family members has had inappropriate contacts with persons involved in organized crime? If yes, please provide explanations.*

Furthermore, the IO's note that the IQC has not examined the explanations of the assessee as well as the facts and circumstances of the case in the light of Art. 38 "Standards of the background assessment" of the VL, with particular reference to:

- the circumstances to consider for the assessment, as provided in paragraph 4, letter "b" of this article, reading as follows: *the assessee or the related person has had a non-occasional communication with a person involved in organized crime;*
- the eventual presence of mitigating circumstances, as provided in paragraph 5 of the same article, in the case at hand.

The IO's also highlight the need for an accurate assessment of the inconsistencies displayed by the assessee while allegedly dealing with an apparent conflict of interest in this case, versus the standards she claimed and applied in several other cases analyzed in the proficiency part of this recommendation, concerning the Municipality of Fier.

b) Actual inappropriate contact(s) with persons investigated by the Special Prosecution Office Against Corruption and Organized Crime (SPAK) in the framework of the so called "Incinerators' affair"

Administered investigation files showed that the assessee and her husband have family, business-, employment and eventually social relations to ***, ***, ***, and ***, ***, all investigated by SPAK for organized crime offences in the framework of the incinerators' affair²⁴.

More specifically:

- *** and *** established and exploited companies together since 2004. *** also established, exploited together with or worked for *** and *** during 2003-2010²⁵.

²³ The contract no. *** rep, no. ** kol., dated April *, 2012, reads as follows: *Today, in Fier, on April *, 2012, before me the notary ***, with notary office near the District Court of Fier, the citizens, in the quality of the parties, personally presented asking for the drafting of this selling contract ...*

²⁴ See the Annex to the IMO finding dated July, 2022.

²⁵ See data on " *** " JSC, " *** " JSC, ' *** ' Ltd (*** worked for the latter, during April-December 2007, while the company was managed by ***).

- *** purchased from *** shares of “ *** ” ltd in 2007, which sale was declared by the assessee as one of the sources for the donation from *** in 2011;
- *** worked for *** for the period March 2011 – February 2013;
- *** and *** established and/or ran together “ *** ” ltd and “ *** ” ltd. These companies are investigated by SPAK as of November 2020 in the framework of the incinerator’s affair.
- *** acted as representative of “ *** *** ” ltd (based in Amsterdam), mother company to “ *** *** ” ltd based in Tirana. The mother company applied for and won a concessionary contract in Tirana related to waste management, whereas the daughter company “ *** *** ” ltd is the one signing and implementing the concessionary contract. The administered acts of investigation show that “ *** ” ltd owned 100% by ***, is one of the establishing shareholders of the mother company “ *** *** ” ltd²⁶. Furthermore, according to the statute of the daughter company “ *** *** ” ltd, baring the signature of ***, the mother company is the one running, administering, and benefiting from the activities of the daughter company.^{27,28}
- *** started working for the daughter company “ *** *** ” ltd, in 2018, until August 2022. Data from Social Security Institute document²⁹ indicate a very high salary.

Detailed and further data on the relations between the assessee, her husband, in-laws and people investigated by SPAK, are referred to in IMO’s findings and relevant annex.

The investigation further showed the following dates and events:

- In January 2016 the assessee and her husband traveled to Vienna together with ***
- In her replies to the standard questionnaire the assessee declared to have travelled in 2018 to Vienna to visit her brother-in-law for health reasons.
- As of 2018, “ *** ” ltd (100% owned by ***), “ *** ” ltd (owned for 100% by ***), “ *** Fier” ltd (administered by ***) are publicly referred to by media and MPs as involved in the incinerators’ corruptive affair.
- In January 2019 the assessee used a vehicle owned by ***. This vehicle had been also frequently used by ***, ***, ***, *** etc., all investigated by SPAK in the framework of the same affair.
- In June 2020 media reports of a criminal report filed with SPAK, by *** : on the affair and the key people involved in it.
- In November 2020 SPAK initiated criminal proceedings based on the criminal report of *** ***
- In December 2020 the husband of the assessee used a vehicle belonging to ‘ *** ’ ltd.

²⁶ See files from the Ministry of Tourism and Environment.

²⁷ This includes staff recruitment along with management.

²⁸ *** and ***, who served as administrators of the daughter company, are under investigation by SPAK in the framework of the incinerator’s affair.

²⁹ See letter no. ***, dated *.6.2020 from **

- In May 2021 *** was officially under investigation by SPAK in the framework of the incinerators' affair.
- In December 2021 *** was officially investigated for the incinerators' affair.
- In March 2022 *** was officially investigated for the incinerators' affair.
- In November 2022 *** and *** , were officially investigated for the incinerators' affair.
- *** worked for " *** " ltd, until August 22, 2022³⁰.

The assessee was asked to provide her explanations on the eventual inappropriate contact (s) under the abovementioned facts and findings.

(i) In her replies, the assessee substantially declined having any relation (her and her husband) to the investigated persons *** , *** and *** , apart from family relations to *** Her husband had no business relations to any of the investigated persons, apart from the one business relation in 2004 through the investment in " *** " JSC. Her husband administered for some time " *** " JSC and worked for " *** " ltd during April-December 2007 (the latter administered by ***).

She claimed that *** and *** were not her or her husband's business relations or acquaintances.

Her only connection to *** was a family connection, suspended when the assessee came to know of the criminal investigation and security measure in December 2021. The events of December 2021 could not affect her background assessment.

(ii) The assessee rejected the findings on the work relationship of her husband at one of the highest levels of the company, just because of his salary. According to her, her husband worked as director of security, with no managing/administrative or decision-making powers. And her husband was not hired by ***.

(iii) As to the use of two vehicles by the assessee and her husband, in January 2019 and December 2020, belonging respectively to *** and *** the assessee claimed, that in 2019, she did not personally use the vehicle, but just traveled with it to Podgorica. As to the other vehicle registered in the name of " *** ltd, her husband used it while working for " *** *** " ltd. The assessee explained she did not know the owner of the vehicle. According to her, following public information from SPAK, she came to know that *** was registered as a person under investigation by SPAK, for several criminal offences as of December **, 2021. Whereas *** had his name registered as a person under investigation on March **, 2022. It is from the moment of registration, that these people could be considered as inappropriate contacts under the VL. Whereas the use of the vehicles occurred in 2019 and 2020, only once, and a long time before the criminal proceedings against these people started. The assessee claimed that she never personally knew or contacted *** or *** , and that she had no contacts since a long time now with *** and *** .

³⁰ See attestation of employment by ° *** *** " ltd, on the work position of *** no. prot., dated November **, 2022.

The IQC reasoned upon the raised issues as follows:

(i) Based on administered data, *** was registered as a person under investigation on May **, 2021, for organized crime offences. *** was officially registered as under investigation for organized crime offences on November **, 2022. When the assessee submitted the background declaration none of the involved persons were under investigation or convicted for criminal offences. The IQC concluded that it did not find any inappropriate contact of the assessee or her husband to *** and *** after the registration of their criminal cases. The husband was a partner in business with his brother *** in 2004. After this, the husband worked for several companies and institutions. The IQC did not find any business, work relationship or contacts of the assessee and her husband to *** and ***.

(ii) As related to the employment of the husband, the IQC argued that the assessee accurately declared and evidenced the position of the husband and his work relationship. As of 2018 the husband was employed as director at “ *** ” ltd. The husband was not found to have had managing and decision-making powers in the administration of the company. The IQC did not find contacts of the husband to *** nor any work relationship or business relationship to this citizen.

(iii) As to the use of vehicles, the IQC reasoned that the declarations of the assessee were accurate. Following the attestation from the company “ *** ” ltd, it turned out that the company used the vehicle TR6533U (registered in the name of ***) for the period November **, 2017- March **, 2022. According to the IQC, the assessee and her husband were not found to have used vehicles of people under criminal proceedings or convicted for criminal offences.

The IQC also provided an overall assessment of the background. According to the IQC, the assessee or her husband were not found to have had contact with *** and *** after the registration of the criminal proceedings against them. In not a single case were there found inappropriate contacts to ***,*** or ***. The bodies responsible for the verification of the background did not provide any information on inappropriate contacts. The IQC did not find any contact of the assessee or her husband to persons involved in organized crime.

In the IOs' view, the series of facts and events as documented in the administered acts indicate a continuous link between the assessee, her husband, her brother-in-law, sister-in-law and father-in-law and their business partners/employers through the years (2002-2022), specifically to *** and ***.

*** and *** are investigated by SPAK for their business activities, established since 2011 (“ **,” ltd), 2014 (“ *** ” ltd) and on, as well as for the implementation of the concessionary contracts related to the incinerators, through the years.

In the IOs view:

(i) The husband of the assessee had business relations to his brother, at least until 2010, when “ *** ” JSC generated income claimed as sources for *** and ***. Even as of August 2017 *** appeared as administrator of the company while *** was the main shareholder.

*** and *** are related to her in-laws (brother-in-law, *** and father-in-law) in business/ employment activities as of 2007-2013; as of 2014-2016 when the incinerators' related

companies were established, exploited or administered by these persons; and to her husband after his employment in the daughter company “ *** ” ltd as of 2018, given *** position and involvement with the mother company.

To be also noted that for the purpose of establishing whether there are contacts to organized crime members, the background form, refers to the contacts of the assessee and his/her family members, where the terms *family members* include *in-laws up to the second level or permanent co-habitants to one of the parties*. The effects of the events of December 2021 appear of relevance for the purpose of assessing the inappropriate contact. The IOs also note that events as of 2018, when the case became public, and as of June 2020 when the case was officially criminally reported with SPAK, are also of relevance from a perspective of public trust issues.

(ii) As to the work position covered by her husband with “ *** ” ltd, the IOs find the explanations or evidence of the assessee as not thorough, or credible, to conclude that his employment was disconnected from his family, business, work, or even social connections to the people establishing, running and involved with the company. The assessee failed to credibly justify the positioning and salary of her husband in the structure/hierarchy of the company. Merely declaring that private sector salaries differ from state retributed ones does not yet justify and explain the raised issues. Merely stating that the husband was not hired by ***, does not yet explain his involvement in this company for such a long period, and beyond family and/or business connections of an apparent preferential nature.

(iii) As to the conclusions of the IQC on the use of vehicles by the assessee and her husband during January 2019 and December 2020, they again appear not thorough and comprehensive, or attentive to a possible public trust violation approach, given the high public profile of the affair as of 2018 and on. The same goes for the claims about not knowing the owners of the vehicles, given the business connections of her in laws to the owners, through the years, the employment of her husband with a company closely connected to and established by these group of people, as well as their identity publicly disclosed in the framework of the incinerators’ affair.

The IOs also note that the IQC’s investigation and assessment of the findings is not thorough and comprehensive of all facts and circumstances, of the case.

All the above-mentioned facts, circumstances, as well as lack of investigation or submission of credible and thorough evidence by the assessee, lead to a need of investigation and assessment by the AC, of the existence of inappropriate contact(s) and public trust related issues.

4/3 Proficiency related issues

*a) Criminal proceeding no. ***/2015*

On June **, 2015, two representatives of companies willing to participate in a public auction organized by “ *** ” JSC, filed a criminal report with the prosecution office of Fier. They claimed to not have been allowed to participate in the auction by the guards of ***. The husband of the assessee served as director of *** Patos, one of the centers of “ *** ” JSC. The representatives claimed that they were stopped at the gates by the guards working for “ *** ” JSC. They claimed to have arrived in time. The representatives were not allowed to enter the premises of “ *** ” JSC until the auction was over.

This led to their disqualification from the auction. According to the representatives the guards argued that they were expecting orders from the administration of the company to let people enter its premises. The same day as the auction, June^{**}, 2015, the representatives of the disqualified companies filed a criminal report with their allegations.

According to the acts administered in the file³¹, the case was assigned to the assessee on June^{**}, 2015. The assessee registered the criminal case three months and a half later, on October^{**}, 2015, for the criminal offence of “Violation of equality of participants to public bids or auctions”, regulated under Art. 258 of the Criminal Code. The assessee performed some investigative steps during July 2015, such as issuing two requests for information to “. *** ” JSC and the Public Procurement Commission. She also performed some investigative steps during January and February 2016, such as collecting information and questioning the persons allegedly involved in the case (the members of the evaluation of offers committee and the guards serving for ‘ *** ’ JSC). In March 2016 the assessee decided to dismiss the case, because according to her, questioning the involved persons did not provide any substantive evidence, whereas the guards, did not appear to be subject to the criminal provision at hand, meant for public officials instead of private guards.

In the results of investigation, the assessee was asked to explain the lack of several substantial and subsequent investigation steps in the case, such as the late registration of the case, the lack of decisions to postpone investigation, lack of investigation in due time so as to collect as true as possible testimonies and information not manipulated by time or other factors, lack of confrontation of declarations of the questioned people, lack of collection of tabulates which might have shed light on communications between the members of the commission or other high officials of the company with the guards, the lack of wiretapping to understand eventual dynamics of the involved people, lack of collection of testimonies of other participants apparently disqualified for the same reasons (out of 10 participant only one economic operator entered the premises in time, who resulted to be the winning one), eventual conflict-of-interest issues given the employment of her husband with “ *** ’ JSC as a director of *** , one of the centers of the company, being therefore at the dependencies of the administrator of the company, etc.

The assessee provided her explanations, in her replies to the results.

(i) The assessee generally referred to her investigation file. She explained that she performed investigative steps on July * and July *, which according to her were issued within one week. She referred to her workload, and to the provisions of Art. 290 of the Criminal Procedure Code of the time, which according to her did not provide time limits for performing verifications on the criminal report.

(ii) As to the lack of postponement decisions, she argued that postponement should be calculated by the time there is a registered name of a person under investigation. Whereas in this case, according to her, the case was registered without an author/name. She referred to Art. 287 of the Criminal Procedure Code, according to which: *The prosecutor notes in the register any notification of the criminal offence he receives, or he is acknowledged of ex officio, and at the same time or by the moment it results so, the name of the person to whom the criminal offence is attributed.* The assessee also argued that under Art. 323 of the Criminal Procedure: *Within 3 months from the date when the person to whom the criminal offence is attributed is noted in the register of notification of criminal offences, the prosecutor decides*

³¹ Criminal file no. *** /2015, as administered by the prosecution office of Fier.

whether to send the case to trial, its dismissal or suspension. Hence, not having a name to investigate prevented her from proceeding with postponement decisions.

(iii) As to the lack of wiretapping, she explained that the criminal case at hand was registered under Art. 258 of the Criminal Code, for violation of the equality of participants in public bids, establishing a maximum sentence of 3 years of prison. Whereas Art. 221 of the Criminal Procedure Code determined that wiretapping was possible, in cases of *criminal offences committed on purpose, with a prison sentence of not less than 7 years.* Under these circumstances, the assessee could not proceed with wiretapping as the registered criminal offence in the case at hand was below the limit set by Art. 221. As to the collection of tabulates, she explained that it would not make sense, unless administered together with wiretapping results.

(iv) As to the testimonies of other participants who were not allowed to enter the premises of the companies, the assessee basically explained that the other participants had submitted requests to withdraw documentation, and not participate in the auction.

(v) As to the non-investigation of other people such as the administrator of the company, the assessee explained that the denouncers never submitted allegations against the administrator, for her to find a legal reason to investigate a person who amongst others, did not participate in the proceedings for organizing the auction.

(vi) As to the rest of the raised findings by the IQC, the assessee generally explained that her decision making was done according to the law.

The IQC's reasoning shortly refers to the explanations of the assessee and lack of any shortcoming in the proficiency pillar, as well as lack of a conflict-of-interest issue.

In the IOs' view the assessee did not credibly explain and evidence the raised issues, whereas the IQC did not assess the inconsistencies in her replies and non-compliance with the criminal procedure rules.

(i) As to her explanations about having performed investigation within one week from the assignment of the case, the IOs note that the information she required during July (on whether the auction occurred, who participated, whether there were claims by participants and how these claims were addressed) was already part of the file as collected by Judicial Police Officers. Hence her investigation was not duly targeted or substantive, at least until October **, 2015, when she decided to register the case. References to workload by the assessee remain declarative, and not substantive. As to her explanations about no legal time limits to verify the criminal report, the IOs note that instruction no. 2/2006 of the General Prosecutor, amending instruction no. 241/2005 "*On the registration and notification of the criminal offence and of the name of the person to whom the criminal offence is attributed*", provided in point 2.2, the time-limit of a maximum of 20 days for verifying the criminal report ..., when the initial 10 days for the initial verification under point 2.1 resulted not sufficient.

(ii) As to the lack of postponement decisions, because of not having a registered name for a person under investigation, the IOs note that Art. 287 of the Criminal Procedure referred by the assessee, requires the registration of the name of the person to whom the offence is *attributed*, and not the registration of a *person under investigation*. In the case at hand, the person to whom the criminal offence

was attributed was clear from the very start, meaning the guards of “ *** ” JSC in service at the day of the auction, to start with.

(iii) As to the legal obstacle to proceed with wiretapping, the IOs note that in the criminal file there was administered a complaint³² from one of the representatives of the companies, addressing the head of the procurement entity of the company, about the way the documents of the auction was drafted, several technical specifications shortcomings, so as to raise doubts of a clientelist, discriminating and corruptive procedure, predetermining the winner of the auction. This document, along with other facts, circumstances and administered documents if carefully assessed by the prosecutor of the case, could have led to investigation of corruption allegations, the latter sanctionable up to 8 years, therefore within the limit set by Art. 221 of the Criminal Procedure.

(iv) As to the explanations about not investigating the administrator of “ *** ” JSC, the IOs note that prosecution must be *ex officio* exercised in the first place, as soon as it is acknowledged of the criminal facts. A prosecutor is professionally prepared and legally required to comprehensively investigate allegations, unlike common people who have no professional knowledge or means to define or detect criminal behavior.

(v) The rest of her explanations are not grounded or substantiated, and in the IOs view not enough to exhaust the raised proficiency issues.

The above raised issues should be carefully examined and assessed, including conflict-of-interest raised issues.

*b) Criminal report no. *** /2020*

Denouncer *** submitted a criminal report with SPAK, involving several judges and prosecutors dismissed from duty through vetting procedures, including against judge **, on grounds of *non-disclosure of assets and false declarations*. On May **2020, through letter prot. no. **, SPAK forwarded the criminal report to the prosecution office of Tirana, on grounds of competence. On May **, 2020, the prosecution office of Tirana registered the criminal report no. **. The case of judge *** was assigned to the assessee.

On May **, 2020, the assessee decided to not initiate criminal proceedings. The assessee referred in her reasoning to the IQC decision dismissing judge ** from duty, namely to *the conclusive part* of the decision where there were referred several asset related shortcomings of judge **, in terms of *insufficient disclosure, false declarations*, etc. The assessee argued amongst others that there were no concrete elements or evidence of *non-disclosure of assets* or *false declaration* actions by judge **, so as to initiate criminal investigation. The assessee argued that the IQC investigation was of an administrative nature, and that the IQC did not file any criminal report deriving from the administrative asset related shortcomings. Furthermore, the assessee argued that the case was pending with the AC, and that the criminally reported facts were not subject to criminal prosecution but rather to administrative review by the AC.

Following the above, the assessee was asked to explain and evidence the lack of investigation, which could have shed light on the validity of the allegations of denouncer ** against judge ** at least for the

³² Pg. 39-45 of the document 1501 (vol. 1) (3).

criminal offence of *non-disclosure or concealment of assets* ..., also in view of the statutory limits of 5 years for prosecuting this criminal offence. The IQC decision provided detailed data and information on *non-disclosure or concealment of assets*' shortcomings, not to mention the available administrative file on the issue. The assessee was asked to explain her stances about the right of citizens to file criminal reports, under Art. 283 of the Criminal Procedure, given her reasoning for dismissing the case, due to a lack of a criminal report by the IQC.

In her replies to these findings, the assessee substantially repeated the reasoning she provided in the non-initiation decision. She also argued that the claims of the denouncer were to be submitted before a court, whereas the denouncer did not appeal her decision.

The IQC reasoned substantially that the case is related to the independent decision making of the assessee, free from any direct or indirect influence.

In the IOs' view the assessee failed to rebut the burden of proof and to provide convincing explanations on the raised issues, including the disqualification by the assessee of criminal reports by citizens, as not sufficient to start an investigation; the nonperformance of the necessary investigative steps and the lack of proper reasoning for not initiating the proceedings by the assessee. The IQC failed to provide a clear stance and analysis on the case.

c) Criminal report no./*/2013*

This proceeding was registered on April */2013, after the criminal report by the Sector against Financial Crime of Fier, on:

- (i) alleged unlawful acts by officials of the Municipality of Fier in the framework of the project for the construction of the Sports' Palace during 2011-2012; and
- (ii) on the allegedly unlawful use of funds by the Municipality during 2011-2012. A previous audit on these issues resulted in several procedural shortcomings such as lack of documentation related to the permit for the construction of the Sports Palace and demolishing of the old building, lack of the urban study as approved by the by Council for the Regulation of Territory of Fier, etc., as well as lack of decisions by the Municipality on expenses it incurred during 2001-2012.

On May**, 2013, the assessee decided to not initiate criminal proceedings. The assessee referred in her non initiation decision general data on the case according to which substantially (i) the Municipality approved the construction of the Sports Place, while encountering civil conflicts by owners of private assets; and (ii) the inherited income of the Municipality (from previous years) could autonomously be disposed by the Municipality, under the Law on the organization and functioning of the local government. Meaning that the prosecution office found no elements of any criminal offence.

The assessee's investigation consisted in a single request to the Municipality, dated **.4.2013, for information and submission of documents which was missing in the file for the project of the Sports' Palace. In reply to this request, the Municipality submitted, and the prosecution office administered a decision by the Municipality issued on May**, 2013. This decision was indicated as a missing document by the audit in 2012.

In the results of investigation, the IQC asked the assessee to explain the lack of a reasoning for not initiating an investigation, with a special remark on the lack of investigation on the use of funds of 2011-2012, which was dismissed by the assessee through a general reference to the Law on the local government. The IQC also referred to conflict-of-interest issues.

The assessee substantially provided general references to the acts of the case; to the fact that her decision was not appealed by the party; and to the fact that her acts were subject to review by the higher prosecutor.

The IQC referred cumulatively to the case/file ***/2013; ***/2014; ***/2015; ***/2015. In substance, the IQC reasoned that the assessee was not found in a conflict-of-interest position for the examined criminal cases. The soft loan was granted to the assessee through a collegial decision of the Municipality council, whereas the assessee was not found to have had any criminal cases with any member of the Municipality of Fier.

In the IOs' view the assessee did not manage to rebut the proficiency findings. The non-initiation decision lacks substantial reasoning and no justification on the lack of investigation or how non-initiation was justified, including lack of investigation on allegations about unlawful use of inherited funds without official acts justifying these actions. No investigation or proper reasoning was given by the assessee, not even on the very late decision of the Municipality of May 2013, for a procedure occurred during 2011-2012.

d) *Criminal report no. ***/2014*

This proceeding was registered after a criminal report by *** ***, dated **/5/2014 on allegations of "Abuse of duty" and "Forgery of documents". The allegations were against the Municipality of Fier, on an alleged unlawful construction procedure and permits issued by the Council for the Regulation of the Territory of the Municipality of Fier. According to Mr. *** the Council unlawfully favored a construction company and violated his property rights. Mr. *** also filed lawsuits on the same case with the administrative courts in 2009 and 2011. On December **, 2011 the Appeals court ordered the repeal of two construction permits issued by the Council for the Regulation of the Territory and the obligation for the Council to amend them in compliance with the ruling of the court. Mr. *** reported that certain acts submitted to him by the Municipality in 2014 on the same construction affecting his property, presented shortcomings when compared to other acts of the Municipality sent to *** by the mayor in 2009. According to Mr. ***, these shortcomings raised suspicions on possible abuse of office or forgery of acts offenses³³.

On May **, 2014, five days after the criminal report was filed with the prosecution office, the assessee decided to not initiate criminal proceedings, by arguing that there were no elements of a criminal offence. The assessee instructed the denouncer to address the case with an administrative/civil court for eventual damage compensation.

³³ See file on the criminal report no. ***/2014.

The assessee explained in her replies to the results, that the allegations of *** on eventual abuse of office or forgery of documents were not part of the criminal report. She also generally referred to the content of her non-initiation decision; to the fact that her decision was not appealed by the denouncer; and that her acts were subjects to review by the higher prosecutor.

The IQC's reasoning is the same as for case ** /2013.

In the IOs' view the assessee did not credibly explain the raised issues. The IOs note that the allegations of Mr. *** as administered in the file, do refer to suspects on abuse of duty or forgery of documents offences. The non-initiation decision was taken without taking into consideration the allegations of the denouncer who sustained to have suffered damage as a result of the violation of his property rights. The assessee did not provide a reasoning for not comprehensively investigating the allegations, or conflict-of-interest related issues.

e) *Criminal report no. *** 2015*

Based on a criminal report by Mr. ***, the Police Directory of the District of Fier, filed allegations on unlawful acts of the Inspectorate for the Protection of Territory at the Municipality of Fier, on Mr. *** property. Mr. *** reported that on October *, 2015, the Inspectorate demolished a surrounding wall and some trees situated on a piece of land of 1.627 m2 registered in his name. Mr.*** claimed he did not receive any notice about the demolition. The demolition order no.**, dated September *, 2015 of the Inspectorate "On the liberation of public spaces, roads and sidewalks" was based on another order of March **, 2014, no.***, for the reconstruction of the street " *** '.

Mr. *** claimed that he addressed the Municipality by arguing that the land where the wall was constructed a long time ago was his property and could not qualify as public space. The Municipality did not reply to these claims.

As per administered acts³⁴ and content of the non-initiation decision, on July **, 2015, the Municipality Council authorized the mayor to initiate proceedings to draft a project of rehabilitation of street " *** *** " in Fier. On September **, 2015, the Council approved amongst others the expropriation and demolition of some private buildings (not including Mr. ***) and authorized the mayor to continue procedures for the project, including for the issuing of the relevant Decision of Council of Ministers for the expropriation. Through the same decision of September **, 2015, the Council authorized the Municipality to demolish the listed objects and ordered the payment of 15.000 ALL/month for *** rent, for a period of 3 years, due to the demolition of the object he used as a living place. The decision of the Council was proclaimed on September **, 2015.

After administering these acts, on November **, 2015, the assessee decided to not initiate a criminal proceeding. She argued that there were no elements of "Abuse of duty" as alleged in the criminal report. According to the assessee, the demolition of the wall occurred in order to implement the decision of the Municipality for a project of public interest, and not to favor anyone.

³⁴ See file on the criminal report no. *** /2015.

As per data from the administered files, it appeared that the order of the inspectorate to demolish the wall was issued on September^{*}, 2015, in lack of a decision by the Municipality Council on demolitions for public interest. The legal basis of this order refers to another order of 2014 for the liberation of the public spaces, in the framework of the reconstruction of another street. Under these circumstances, the reasoning of the assessee that demolition occurred based on the decision by the Council is not substantiated. Furthermore, the denouncer claimed that he was not notified of the demolition decision and that the land of 1.627 m2 was in his property (property certificate of September^{**}, 2015), whereas his claims with the Municipality on this issue, were not addressed. None of the abovementioned issues were investigated, clarified, or reasoned upon by the assessee, to especially, verify whether the inspectorate acted in compliance with the law, as relates to the notification of the party, the legal cause for the demolition, whether it complied with the Law on the functioning of the inspectorate, etc.

The assessee did not provide any analysis of the actions of the inspectorate and of the Municipality *vis a vis* the compliance with the Law on the expropriation or on the development of the territory, which provide amongst others for lengthy expropriation procedures, including negotiations with the relevant private owners.

The assessee was asked in the results of the investigation to explain the lack of investigation and reasoning as per raised issues, as well as conflict-of-interest related issues. The assessee provided general explanations mainly referring to the content of her decision at the time.

The IQC's reasoning is the same as for case^{***}/2013.

In the IOs' view the assessee did not credibly explain the raised issues, which must be carefully assessed for the purpose of her proficiency evaluation.

*f) Criminal report no.***/2015*

The assessee investigated a criminal case after a report of the Municipality of Fier on allegations of "Forgery of documents" and "Abuse of office", related to assets which the Municipality was aiming to include in a project for the construction of the Sports Palace in Fier in 2011. No recusal request was filed by the assessee in this case.

The assessee substantially explained that her relation to the Municipality Council was over, after the soft loan was granted.

The IQC's reasoning is substantially the same as for case^{***}/2013.

In the IOs view, the conflict-of-interest issue should be examined along with the other ones raised in this recommendation.

*g) Criminal report no.***/2012*

The assessee investigated another case against the mayor of the Municipality^{***} and some construction inspectors on grounds of abuse of duty and destruction of property. She issued a non-initiation decision on June^{*}, 2012. No recusal request was filed by the assessee in this case.

The assessee provided the same arguments about her relation to the Municipality Council of Fier, which was over as soon as the soft loan was granted.

Furthermore, she argued about the other cases involving the Municipality of Fier, where she did not recuse herself. She explained that the mayor represented one vote, as well as a separate body from the Municipality Council. She also referred to the circumstances justifying her non recusal, namely the 2 years that had passed since she benefitted the soft loan and the changes in the composition of the Municipality Council after the local elections,

The IQC's reasoning is substantially the same as for case ^{***}/2013.

In the IOs view the assessee's explanations, as well as reasoning the IQC are not thorough or convincing. The shortcomings are not substantially explained or evidenced.

5. Recommendation

The IOs recommend the Public Commissioners to file an appeal against the decision of the IQC to confirm the assessee in duty. The appeal would enable the AC to:

- perform an accurate financial analysis where all issues at stake are clearly and duly evaluated;
- investigate and assess asset, proficiency and background related raised issues;
- take into consideration any possible unresolved issues that might impact an overall assessment of the assessee

International Observer

International Observer

International Observer